БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 184 (18.362). • Чоршанба, 1982 йил 11 август • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ХАТ ОРТИДА ИНСОН

Ҳар куни партия ва совет ташкилотларига, министрлик ва идораларга, муассаса ва хўжаликларга меҳнаткашлардан кўплаб хатлар, ариза ва шикоятлар келиб туради. Уларда хат авторлари кўп қиррали ҳаётимизда юз бераётган улкан ўзгаришлар ҳақида қувонч, фахр-ифтихор билан хабар қиладилар, айни чоғда йўл қўйилаётган камчилик ва нуқсонлар хусусида ташвишланиб ёзадилар. Булар орасида у ёки бу масалалар юзасидан қимматли таклиф ва мулоҳазалар билдирилган мактублар ҳам йўқ эмас. Кишилар ҳақли талаб ва эътирозлари юзасидан зарур чоралар кўрилишига комил ишонч билдирадилар.

«Партиянинг ҳар бир ходими, ҳар бир раҳбар, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев, — гражданларнинг хатлари, илтимослари ва шикоятларига эътибор ва сезгирлик билан муносабатда бўлишни ўзининг халқ олдидаги, партия олдидаги бурчи, деб қарамоғи лозим». Дарвоқе, партия ва совет органларига, хўжалик ва ташкилотларга тушаётган ҳар бир хат ҳисобга олиниши, у кечиктирилмай ўз вақтида ҳал этилиши ва натижаси, албатта, хат авторига маълум қилиниши керак. Меҳнаткашлар ўзлари кўтарган масалаларнинг ижобий ҳал қилинишини сабрсизлик билан кутишлари, шубҳасиз.

КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларнинг хатлари ва таклифлари билан ишлашни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида ҳам гражданлардан тушаётган ҳар бир хат ва аризани жуда катта эътибор билан қараб чиқиш, ариза эгаларини қабул қилиш ва уларнинг фикр-мулоҳазаларига, талаб ва эҳтиёжларига ҳурмат билан қараш, тўғри ва очиқ кўнгиллилик билан маслаҳат бериш партия, совет ва хўжалик органлари ходимларининг муқаддас вазифаси эканлиги қайд этиб ўтилган. Партия XXVI съездида таъкидланганидек, имзосиз ҳар қандай туҳмат хатларга ҳаётимизда ўрин бўлмаслиги керак.

Кейинги пайтда партия ва давлат органлари хатлар, ариза ва шикоятлар билан ишлаш, гражданларни қабул қилиш юзасидан катта ишлар олиб бормоқдалар. Жойларда меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятлари, таклиф ва истакларини ҳал этиш тартиби ҳамда муддатига амал қилиш сезиларли даражада яхшиланди. Хатларнинг мазмун-мундарижасига эътибор кучайиб, қайта-қайта ёзилаётган шикоятларнинг туб сабаблари чуқур ва атрофлича ўрганиляпти. Бу борада Оққўрғон, Ильич, Жарқўрғон, Мирзачўл районларининг партия ва совет органлари, хўжалик ва ташкилотларининг ибратли ишларини таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Масалан, Мирзачўл район партия комитети, унинг бўлимлари жойларда меҳнаткашларни қабул қилишга жиддий эътибор бераётир. Меҳнат коллективларида, партия ва совет органларида гражданларни қабул қилиш графиклари белгилаб қўйилган. Оғзаки илтимосномалар ҳам қатъий рўйхатга олиб бориладн. Улар юзасидан конкрет ижрочиларга топшириқлар бериладн. Ижро муддатлари белгиланади. Изчил назорат ҳар бир масала ўз вақтида ҳал этилишига ёрдам бермоқда. Шуниси диққатга сазоворки, мазкур районларда омма билан жонли мулоқотнинг муҳим воситаси бўлмиш «Очиқ хатлар куни» ўтказиб туриш одат тусига кирган. Бу тадбир меҳнаткашлар томонидан қизғин қўллаб-қувватланмоқда, чунки уларнинг ариза-шикоятлари, таклиф ва мулоҳазалари, оғзаки мурожаатлари ўша жойнинг ўзидаёқ ҳал этилмоқда ёки истакларини бажариш юзасидан аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқилмоқда. Натижада бу ерлардан юқори партия, совет органларига тушаётган хатлар ва шикоятлар сони тобора камайиб боряпти.

Бироқ баъзи партия ва совет органлари меҳнаткашларнинг хатларини кўриб чиқишда бюрократлик ва сансалорлик қилаётган, хатлардаги кўзбўямачилик фактларига, танқид учун таъқиб этиш фактларига, ишдаги камчиликлар тўғрисида берилган сигналларга етарлича жиддий қарамаётган мансабдор шахсларнинг хатти-ҳаракатларига баҳо беришда тегишли принципиаллилик ва талабчанлик қилмаётирлар. Гражданларни қабул қилиш юзасидан белгиланган тартибга риоя қилмаслик ҳоллари учраб турибди.

«Совет Ўзбекистони»га келаётган хатлар ва шикоятлар таҳлили шуни кўрсатадики, айрим партия ва совет органлари, министрлик ва идоралар, муассаса ва ташкилотлар ариза ва шикоятларни кўриб чиқиб, ижобий ҳал этиш, гражданларни қабул қилиш ва уларнинг оғзаки мурожаатларига сезгирлик билан қараш ўрнига бюрократларча муносабатда бўлмоқдалар. Масаланинг ўз вақтида кўриб чиқилмаслиги ва сансалорлик меҳнаткашларни юқори органларга мурожаат қилишга мажбур қиляпти.

Афсуски, ҳали ҳам орамизда ҳар бир совет кишиси ҳар қандай асосли таклиф, ариза ёки шикоят диққат билан кўриб чиқилиб, адолатли ҳал этилишига амин бўлмоғи лозим, деган партия кўрсатмасига амал қилмаётган баъзи министрлик ва идоралар, партия ва совет ташкилотлари, хўжалик ва муассасалар раҳбарлари учраб туради. Редакциямиз почтасидан ҳам маълумки, ҳали юзакичилик, сансалорлик, кишиларнинг илтимосига бепарволик билан қараш ҳолларига тугал барҳам берилмаган. Кейинги пайтда гражданлардан тушаётган мактубларда Пискент, Ворошилов, Самарқанд, Фарғона, Қарши, Жиззах районларидаги айрим партия ва совет ходимлари, хўжалик ва ташкилот раҳбарлари меҳнаткашлар хатлари, ариза ва шикоятлари билан ишлашга етарли эътибор бермаётганликлари ҳақида, шикоят ва аризалар, таклиф ва истаклар вақтида ҳал этилмай, чора ва тадбирлар кўриш сабабсиз кечиктирилаётганлиги, айрим жавоблар номигагина ёзилаётганлиги тўғрисида хабар қилинади.

Хатлар билан ишлашни тўғри ташкил этиш шу жабҳадаги ҳар бир масъул ходимдан шахсий масъулиятни талаб этади. Партия комитетлари етилган масалаларни кўтариб чиқаётган ҳар бир хатга жиддий эътибор беришлари зарур. Айрим сигналлар юзасидан чора-тадбирлар кўришдан тортиб етилган масалаларни комплекс ҳал этишгача бўлган барча ишларда жонбозлик кўрсатишлари лозим. Меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлашни ҳамда уларни қабул қилишни ташкил этишни такомиллаштириш масалалари корхоналар ва муассасалар, министрлик ва идоралар, хўжаликлар бошланғич партия ташкилотларининг кун сайин диққат марказида турмоғи шарт. Партия ташкилотлари кадрларни кишиларга меҳрибонлик билан муносабатда бўлиш, гражданлардан тушадиган илтимослар, истаклар ва таклифларнинг ўз вақтида тўғри ҳал этилиши учун юксак масъулият ҳис қилиш руҳида тарбиялаш тадбирларини белгилаб чиқиб, уларни изчил амалга оширишлари керак.

Хатлар билан ишлаш — умумдавлат, умумпартиявий иш бўлиб, социалистик демократиянинг ёрқин кўринишларидан биридир. Шундай экан, ҳар бир партия ходими, ҳар бир раҳбар гражданларнинг хатлари, илтимослари ва шикоятларига сезгирлик ва диққат билан муносабатда бўлишни ўзининг халқ олдидаги, партия олдидаги бурчи, деб билмоғи лозим.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ФРАНЦУЗ ОЛИМЛАРИ ВА МУТАХАССИСЛАРИДАН БИР ГРУППАСИНИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет — Франция ҳамкорлигини ривожлантириш ҳамда СССР ва Франция космонавтларининг биргаликда учиш илмий программасини тайёрлашга ҳисса қўшганлиги учун Франция Республикасининг қуйидаги гражданлари мукофотлансин:

Халқлар дўстлиги ордени билан

Юбер **КЮРЬЕН** — Франция космик тадқиқотлар миллий марказининг президенти.

Жан-Клод **ЮССОН** — Франция космик тадқиқотлар миллий марказининг Тулуза космик маркази директори.

Патрик **БОДРИ** — Бретенье Сюр-Орж учиш-синаш марказининг синовчи-учувчиси.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1982 йил 10 август.

СССР 60

▲ РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТ АҲЛИ ЮБИЛЕЙ ОЛДИ ВАХТАСИНИ АВЖ ОЛДИРМОҚДА

▲ ПАРТИЯНИНГ ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШ ЙЎЛИДАГИ ДАСТЛАБКИ ҚУВОНЧЛИ ЮТУҚЛАР

▲ «ҚАҲРАБО ДОН» БУНЁДКОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

▲ ҚАРДОШЛИК ЁРДАМИНИНГ ҲАЁТБАХШ САМАРАЛАРИ.

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

60 ЦЕНТНЕРЧИ

Шу йил эрта кўкламда бир группа донгдор бригада бошлиқлари «СССРнинг 60 йиллигига — 60 центнерлик ҳосил!» ташаббуси билан майдонга чиққан эдилар. Бу ташаббус республикамизда ғоят кенг қулоч ёйди. 60 центнер учун курашувчилар сони ҳар қачонгидан ҳам кўпайди. Ватанпарвар бригада бошлиқларининг даъватига Андижон область, Москва районидаги «Октябрь» колхозининг илғор бригада бошлиғи Сотволди Мамажонов ҳам «лаббай» деб жавоб берган эди.

Ваъдага вафо — марднинг иши, дейди халқимиз. Ташаббусга қўшилган бригада аъзолари ваъдага вафо қилиш учун 132 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Ҳар бир туп ғўза ардоқланиб, меҳр билан парвариш қилиняпти. Бригада азаматлари ҳосил нишоналарини тобора кўпайтириш чора-тадбирларини кўришаётир.

— «Ғўза — паҳлавон экиндир. Унинг ҳосилдорлигини янада ошириш имкониятлари ғоят катта. Илғорлар тажрибаси бунга ишонч ҳосил қилдиради» дейилганди донгдор бригада бошлиқларининг мурожаатида. Бу ғоятда тўғри фикрдир. Ғўзага ишлов бера олган деҳқон доғда қолмайди, — дейди уста пахтакор Сотволди Мамажонов. — Мана ҳозир ҳар туп ғўзада кўплаб ҳосил нишоналари бунёдга келтирдик. Эндиги мақсадимиз кўсаклар сонини янада кўпайтириш ва уларнинг салмоқдорлигини оширишдир.

Колхозда пахта ишқи билан меҳнат қилаётган бундай ҳосил жонкуярлари кўп. Шу туфайли хўжалик доимо илғорлар

қаторида тилга олинади. Колхоз 1981 йил якунига кўра Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилиб, Қизил байроқ соврindори бўлди.

Суратда: илғор бригада бошлиғи С. Мамажонов.

Ж. Тўраев фотоси.

КОСМИК ФАЗОНИ ТИНЧЛИК МАҚСАДЛАРИДА ТАДҚИҚ ЭТИШ ВА УНДАН ФОЙДАЛАНИШГА БАҒИШЛАНГАН БМТ ИККИНЧИ КОНФЕРЕНЦИЯСИГА

Космик фазони тинчлик мақсадларида тадқиқ этиш ва ундан фойдаланишга бағишланган БМТ иккинчи конференциясининг қатнашчиларини самимий табриклайман.

Сизнинг конференциянгиз шонли сана — космик даврнинг йигирма беш йиллиги арафасида йиғилди, 1957 йилнинг 4 октябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилиши шу даврни бошлаб берган эди. Инсоният даҳосининг шу улуғвор ғалабаси дунё тарихидаги энг катта воқеалар билан бир қаторда туради.

Инсоният шу йигирма беш йил ичида эришилган ютуқлар билан фахрланишга ҳақлидир. Космосни ўзлаштириш: Ернинг биринчи сунъий йўлдошидан, Юрий Гагарин планетамиз теварагида қилган биринчи айланишдан, то катта-катта орбитал комплекслар билан киши бошқарадиган кўп ойлик учишларгача, Ой, Марс ва Венера сари ғоят олис экспедицияларгача ҳақиқатан космик тезликда бормоқда.

Бугунги кунда космонавтика тамомила Ердаги хўжалик вазифаларини бажаришга ҳам бевосита киришиб кетди. У геолог ва денгизда сузувчининг, агроном ва метеорологнинг, алоқачи ва врачнинг, картограф ва ўрмон хўжалиги ходимининг ишончли кўмакчиси бўлиб қолди.

Яқин келажакка назар ташлайдиган бўлсак, космик фазода экипажлари алмаштириб туриладиган тобора йирик орбитал комплекслар негизида доимий ишлайдиган лабораториялар яратиш масаласи кун тартибига қўйилмоқда. Космик олисликларга дадил ҳужум қилаётган инсоннинг ижодий имкониятлари дарҳақиқат чексиздир!

Космосни тадқиқ этиш ва ундан фойдаланишда халқаро ҳамкорликнинг муваффақиятли ривожланиб бораётганлиги ва бу ишда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти сезиларли роль ўйнаётганлиги кишини мамнун қилади. Бу ҳамкорлик шаклан ғоятда хилма-хил ва мазмунан ниҳоятда бойдир.

Дастлабки халқаро экипажлар Ер атрофи орбитасига чиқиб тушганликлари кишини айниқса қувонтиради. Социалистик мамлакатлар амалга ошираётган «Интеркосмос» программаси уларнинг космосга чиқиши учун йўл очиб берди. Ўн мамлакат граждани бизнинг космонавтлар билан бирга совет кемалари ва станцияларида космик парвоз қилди. Биз космосдаги халқаро парвозларга бундан буён ҳам кўмаклашишга тайёрмиз.

Космосдаги ҳамкорлик кишиларни бирлаштириши, биз ҳаммамиз битта планетада яшаётганлигимиз ҳамда Ернинг тинч бўлиши ва равнақ топиши ҳаммамизга боғлиқ эканлиги тушунчасини ривожлантирмоғи лозим.

Совет Иттифоқи космик фазони тинч ҳамкорлик майдони бўлиб қолиши учун, космоснинг бепоён кенгликлари ҳар қандай турдаги қуролдан ҳоли бўлиши учун изчиллик билан курашиб келмоқда. Шу буюк ва инсонпарварлик мақсадга биргаликда куч-ғайрат сарфлаб эришиш реалгина бўлиб қолмай, балки бутун инсониятнинг келажаги йўлида ҳаётий зарурият ҳамдир.

Конференция қатнашчиларига ишда катта-катта муваффақиятлар тилайман ва унинг натижалари тинчликни мустаҳкамлаш, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик ишига, планетамиздаги барча кишиларнинг фаровонлиги йўлида космосни ўзлаштиришда бундан буёнги тараққиётга хизмат қилади, деган умиддаман.

Л. БРЕЖНЕВ

Дон — бойлигимиз

МАККАЖЎХОРИ ЎРИМИ ИЛҒОРЛАРИ

Қашқадарё области. Косон районидаги Ленин номли совхознинг Икром Комилов етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадасида маккажўхори ўрими тўрт иш кунида тугалланди. 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнердан сара дон олинди. Айни пайтда ҳар гектар ердан 400 центнердан силосбоп поя йиғиштириб олинди.

●

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Қува район бўрдоқичилик базасининг Ленин комсомоли мукофоти лауреати Олмахон Аҳмедова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари ғалаба рапортига имзо чекдилар. 140 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 110 центнердан «қаҳрабо дон» хирмони кўтарилди. Шуниси қувончлики, ўрим-йиғим ишлари беш иш кунида тугалланди.

Фарғона областида 314 та комсомол-ёшлар бригадаси бор. Шулардан 240 тасида ўримга киришилди.

●

Сурхондарё области. «Маккажўхори ўрими тўрт иш кунида тугалланди. 50 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 110 центнердан «қаҳрабо дон» олинди». Шеробод районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозининг Р. Худойберганов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси коллективининг йўллаган рапортида юқоридаги қувончли рақамлар қайд қилинган.

Ташвишли сигнал

МАҲСУЛОТ НОБУД БЎЛМАСИН

Термиз шаҳар Фрунзе кўчасидаги 2-сабзавот дўкони ёнида турибмиз. Ачиган, чириган сабзавот маҳсулотларининг ҳиди димоққа урилади. Остонадан ўтиб дўкон ичкарисига кирамиз. Қўланса ҳид кучайиб, кўнгилни беҳузур қилади. Орқа томондаги омборга ўтишга юрак дов бермайди. Пештахтадаги чириган олмага «килоси 40 тийин» деб, сасиган карамга «32 тийин» деб ёзиб қўйилибди. Харидорлар харид қилиш у ёқда турсин, маҳсулотларга қараб ҳам қўйишаётгани йўқ.

Шаҳарнинг қоқ марказидаги чорраҳада 66-сабзавот дўкони бор. Бу ердаги манзара юқоридагидан беш баттар. Пишмаган ёки чириган олмалар жойланган яшиклар қалашиб ётибди. Ачиган помидор, қовун-тарвузларни кўриб, деҳқонлар манглай тери билан етиштирган маҳсулотларга муносабат шуми, деб ачинасан, киши.

Термиз район тайёрлов ташкилотига келиб, янада хунукроқ воқеанинг устидан чиқдик. Идора биносига қулф урилган. «Намуна» колхозидан келган тракторчи Зиёд Келдиев маҳсулотни топшира олмай арзини айтишга раҳбар ўртоқларни қидириб юрибди. Аммо улардан ном-нишон йўқ.

Амал-тақал қилиб тайёрлов ташкилоти базасига кирдик. Омбор мудири Б. Хусанов билан маҳсулотлар сақланадиган жойларни кўрдик. Афтидан, бир йилдан буён бу ерга одам қадам босмаган-у, маҳсулотлар қабул қилиш эҳтиёжи туғилгач, заруратдан кирилган. Чириндилар, чиқиндилар уйилиб ётган жойда 400 тоннадан ортиқ олмақоқини чанг-тўзон қоплаб, таниб бўлмайдиган даражага келган. Ерилиб шираси оқиб кетаётган тарвуз, помидор ва бошқа маҳсулотларга ачиндик.

Шуниси ҳам ачинарлики, бу «омбор» иккига бўлинган бўлиб, бирида сабзавот ва полиз маҳсулотлари, иккинчисида тухум сақлаш кўзда тутилган. Термометр 38 даражалик ҳароратни кўрсатиб турган «омбор»да тухум сақлаш мумкинми?

Ана шу ва шунга ўхшаш ташвишли аҳволдан Термиз район матлубот жамияти правлениеси раиси Н. Чоршанбиев, шаҳар озиқ-овқат савдоси директори М. Отарбоев ўртоқлар бехабар дейсизми? Йўқ, улар тўла хабардор. Лекин минг афсуски деҳқонлар меҳнати билан бунёдга келтирилган маҳсулотларни кўз қорачиғидай сақлаш, юқори сорт ва сифат билан харидорларга етказиб беришга уддабуронлик билан бошчилик қилмаяптилар, холос.

А. ХАЛИЛОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

10 август куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида мукофотлар топширилди.

Енгил саноат корхоналарини қуришда алоҳида ўрнак кўрсатган ишчилар ва инженер-техник ходимлардан бир группасига СССР орден ва медаллари берилди.

Оғир юк ташийдиган поездларда муваффақиятли юк ташиган темир йўл транспорти ходимларидан бир группасининг меҳнати ҳукуматнинг юксак мукофотлари билан тақдирланди.

Халқ хўжалиги турли тармоқлари ходимларининг бир группасига республика фахрий унвонларини бериш тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиладиган тегишли нишонлар, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев мукофотланганларни самимий қутлаб, уларга сиҳат-саломатлик, шахсий ҳаётларида бахт-саодат, Ватан фаровонлиги йўлидаги меҳнатларида янгидан-янги муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

МЕҲНАТ ҚАРДОШЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН-СИБИРЬ ДИЁРИГА

Анъанага кўра қирқилган қизил лента бетон плиталар устига тушди.

Қум, шағал, плиталар ортилган «КРАЗ» ва «Ураган» машиналари карвони моторларини гувиллатиб кўприкдан ўта бошлади. Сибирь диёрида биринчи бор карнайларнинг тантанавор садолари янгради. Шунда кўприк қурувчилар бригадири Пўлат Ризаев ўртоқларини қучоқлаб, қувончидан кулар эди...

Ўзбекистон вакиллари Тюмень ўрмонлари орасида қураётган автомобиль йўлидаги олис шимол дарёси устида қуриб битказилган кўприкдан шу тариқа қатнов бошланди. Бу воқеа муддатидан ярим йил барвақт содир бўлганлигида Ризаев бригадасининг хизмати катта. Ўтган йилнинг январида қаҳратон совуқ кунлари бу ерга кўприк қурувчилар — 22 азамат келган эди. Уларнинг ҳар бири ўз ишининг устаси. Салоҳиддин Сулаймонов, Вали Даутов, Николай Васильев каби бригаданинг ҳар бир аъзоси арматура пайвандлаш, опалубка қўйиш, бетон ётқизиш ишларини бемалол уддалайди, зарур бўлиб қолганда автокранни ҳам бошқара беради. Шунинг учун ҳам улар графикдан ўзиб ишлашга муваффақ бўлдилар.

Бу ажойиб кўприк унчалик катта эмас — у бошидан-бу бошигача атиги тўқсон метр бўлса ҳам, аммо анча қимматга тушди. Кўп тонналик темир-бетон конструкциялардан тортиб унинг панжараларига жило берган бўёққача неча минг километр йўл оша Тошкентдан келтирилган. Геологлар, нефть ва газ қазиб чиқарувчилар, дарахт кесувчилар унга жуда муштоқ эдилар. Бу кўприкнинг барвақт ишга туширилиши янги Тюмень трассасини қуриш суръатини янада оширишга имкон беради.

«Узтюменьдорстрой» трести коллективи бу йўлни уч йилдан бери қурмоқда. 1980 йил баҳорида ўзбек қурувчилари десанти ўрмонга келиб тушганида бульдозер одамлар яшайдиган вагончани темир йўл станциясидан бўлажак посёлка ўрнига судраб келтирган эди. 3 километрли бу масофа кун бўйи босиб ўтилган эди. Вагончанинг ғилдираклари қум йўлга ўқигача ботиб қолган эди. Ҳозир бу йўлга бетон қопланган. Машиналар соатига 70—80 километр тезликда ғизиллаб бормоқда. Бултур йигирма километр йўл қурилди, юбилей йилида эса қирқ километр йўл қуриш мажбурияти олинди. Қандай километрлар денг! Шу километрларнинг ҳар бирида беш — олтитадан сунъий иншоотлар қуришга тўғри келаётганини айтиш кифоя. Шундай жойлар ҳам борки, йўлдан бир қадам четга оёқ боссангиз, зум ўтмай ботқоққа ботиб қоласиз. Баъзи жойларда ботқоқликнинг чуқурлиги саккиз метрга етади. Йўл остини мустаҳкамлаш учун қазиб олиб кетилган тупроқ уюми тоғдек бўлиб кетди.

Ғарбий Сибирнинг ер ости хазиналарини тезроқ ўзлаштириш учун муҳим аҳамиятга эга бўлган бетон йўл кун сайин чангалзор ичкарисига кириб бормоқда. Нефтчилар шу йўлдан ёқилғи конларига борадилар, унинг ёнгинасидан нефть қувурларини ўтказадилар. Тюмень учун йўл ҳаётий муҳим аҳамиятга эгадир. Ўзбекистон Сибирь диёрига мана шундай йўллардан бирини тортиқ қилмоқда.

**А. СКОРОБОГАТОВ,
ЎзТАГ махсус мухбири.**

Суратларда: Ўзбекистон вакиллари қурган янги кўприк очилишига бағишланган тантаналар.

А. Усмонов фотолари. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТДА ИЖОДИЙ УЧРАШУВ

Ишчилар ва колхозчилар, инженерлар ва студентлар — адабиётга бўлган меҳр-муҳаббат туфайли бирлашган ва бадиий ижодкорликда дастлабки қадамлар қўяётган турли касбдаги кишилар ёш ёзувчиларнинг 10 август куни Тошкентда очилган республика семинарида қатнашмоқдалар. Семинар программасида замонавий поэзия, проза, драматургия ва танқидни ривожлантириш масалаларини муҳокама қилиш, янги асарлар устида ижодий мунозаралар ўтказиш, талантли қаламкашлар билан суҳбатлашиш кўзда тутилган.

Республиканинг таниқли адиблари учрашувнинг биринчи кунида сўзга чиқиб, ёзувчининг коммунистик қурилишдаги роли, КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашида унинг ўрни ҳақида гапирдилар. Улар Ўзбекистон ёзувчилари ўз асарларида замонамизнинг актуал проблемаларини кўтариб чиқишга, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўраётган совет кишиларининг иши ва фикр-ўйлари улуғворлигини кўрсатиб беришга интилаётганликлари тўғрисида гапириб бердилар.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТКАШЛАРГА ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯ БЕРИШНИ ЯХШИЛАЙЛИК

КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь ва 1982 йил май Пленумларининг қарорларини амалга ошириш партиямиз ва давлатимизнинг, бутун совет халқининг диққат марказида турибди. СССРнинг 1982 йилда иқтисодий ва социал ривожланиш давлат плани [illegible]

Шунда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети «Меҳнаткашларга иқтисодий таълим ва тарбия беришни яхшилаш тўғрисида» қарор қабул қилдилар. [illegible]

[illegible]

Қарорда иқтисодий таълимнинг юксак илмий савияси, тингловчилар марксизм-ленинизм назариясини, КПССнинг иқтисодий сиёсатини, ўртоқ Л. И. Брежнев асарларини, партиянинг раҳбар [illegible] чуқур ўрганишлари таъминлансин, деган [illegible] таъ[illegible]. Мамлакатимиз 80-йилларда иқтисодий [illegible] проблемалари, [illegible] интенсив[illegible], ишлаб [illegible] ва ташкил [illegible] меҳнат [illegible] формаларини биринчи галда [illegible] комплекси [illegible] хўжалик [illegible] КПСС Марказий Комитети 1982 йил май [illegible] чиққан янги [illegible] аҳамиятга эгадир. Мана шу актуал иқтисодий проблемаларнинг ҳаммаси иқтисодий таълим системасида ўрганиладиган ўқув курсининг асосини ташкил этади.

Иқтисодий ўқишнинг **амалий йўналишини** қатъиян кучайтириш вазифаси қўйилган. Назария ва иқтисодий сиёсатни ўрганишни турмуш билан, [illegible]

[illegible] фойдаланиш керак, бу коллективларда тингловчиларнинг таклифлари умумлаштирилиб, улар амалий фаолиятда ҳисобга олинмоқда.

Меҳнаткашларга иқтисодий таълим бериш системасининг янги структураси: коммунистик меҳнат мактаблари, конкрет экономика мактаблари ва иқтисодий семинарлар ўқишни ташкил этишни яхшилашга ва унинг натижадорлигини оширишга хизмат қилиши зарур.

Мактаб ва семинарларнинг тингловчилари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, фан-техника ва социал тараққиётни жадаллаштириш, иқтисод қилиш ва тежамкорлик, илғор тажрибани жорий этиш йўлларини яхши ўзлаштириб олишлари, ишлаб чиқаришни бошқаришда актив қатнашишлари, ленинчасига, коммунистчасига яшаш ва ишлашни ўрганишлари керак.

Коммунистик меҳнат мактабларида тингловчилар серунум ишлаш учун, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтириш, фан-техника ютуқларидан ва илғор тажрибадан фойдаланиш, тежамкорликни, уюшқоқлик ва интизомни таъминлаш, ишлаб чиқаришни бошқаришда актив иштирок этиш учун зарур бўлган билимларни ўзлаштириб оладилар. Бу мактабларда гарчи бошқа ходимлар ҳам ўқишлари мумкин бўлса-да, аммо улардаги тингловчиларнинг асосий кўпчилиги ишчи ва колхозчилардан иборат эканини ўтган йилларнинг тажрибаси кўрсатиб турибди. 1982-83 ўқув йилида коммунистик меҳнат мактаблари учун қуйидаги ўқув курсларидан бири: «СССРнинг Озиқ-овқат программаси» (янги курс): «Тежамкорлик — коммунистик хислат»; «Фан-техника тараққиёти ва экономика» курсларидан бирини танлаб олиш тавсия қилинади.

Конкрет экономика мактаблари хўжаликни интенсив юритиш, меҳнат ва бошқарувни илмий ташкил қилиш, социалистик мусобақа ва хўжалик ҳисоби муносабатлари методларини ўрганиш ва қўлланишда, фан, техника ва илғор тажриба ютуқларини жорий этишда, моддий ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланишда, коллективдаги тарбиявий ишни самарали йўлга қўйишда тингловчиларга ёрдам бериши лозим. Бу мактаблар самарадорлик ва сифат, хўжаликни самарали юритиш, ишлаб чиқариш ташкилотчилари мактаблари ва шу сингари мактаблар каби мавжуд ўқув формаларини ўз ичига олади. Улар асосан бевосита ишлаб чиқаришда ишловчи мутахассислар, мастерлар, комплекс бригадаларнинг бошлиқлари, участка ва сменаларнинг бошлиқлари, фермаларнинг мудирлари ва корхоналардаги бўлинмаларнинг бошқа раҳбарлари ўз билимларини оширадилар. Янги ўқув йилида конкрет экономика мактабларида: «СССР Озиқ-овқат программаси»; «Тежамли экономика»; «Фан-техника тараққиёти ва ишлаб чиқариш самарадорлиги» ўқув курсларидан бири ўрганилиши мумкин.

Иқтисодий семинарлар иқтисодий фан ютуқларидан, хўжалик юритишнинг илғор [illegible]онбасидан юксак самарали техника ва технологияни ишлаб чиқишда, бошқарув органларининг чиқарган қарорларини асослашда, экономикага раҳбарлик услуби ва методларини такомиллаштиришда кенг фойдаланишга кўмаклашиши лозим. Бундай семинарлар корхоналарда, илмий-тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик институтларида, министрликлар ва идораларда иқтисодий назарияни, иқтисодий сиёсат ва хўжалик юритиш практикаси масалаларини мустақил ўрганувчи мутахассислар ва бошқа ходимлар учун ташкил этилади. Янги ўқув йилида семинарларда «Агросаноат комплексининг иқтисодий механизми»; «В. И. Ленин, КПСС иқтисод ва тежамкорлик тўғрисида», «Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш йўллари» сингари актуал проблемалар муҳокама қилинади. Рефератлар тайёрлаш ва амалий таклифлар ишлаб чиқиш, сўнгра уларни машғулотларда коллектив бўлиб муҳокама қилиш семинарларнинг ишига хос хусусият бўлиб қолиши керак.

Тавсия этилган иқтисодий курслар малака ошириш институтлари, факультетлари ва курсларида, иқтисодий ва қишлоқ хўжалик билимлари халқ университетларида ҳам ўрганилиши мумкин. Ўз ихтисосига кўра бевосита корхоналарда тайёргарликдан ўтаётган оммавий касбдаги ёш ходимлар учун ҳунар-техника таълими системасига тавсия қилинган программага мувофиқ «Иқтисодий билим асослари» курсини ўқитишни ташкил қилиш лозим. «Хўжалик механизмини такомиллаштириш» курсини тугалламаган тингловчиларнинг шу курсни ўрганишни давом эттиришлари мақсадга мувофиқдир.

Коммунистлар билан комсомоллар замонавий иқтисодий билимларни эгаллашда ва улардан амалда фойдаланишда намуна кўрсатишлари керак. Улар иқтисодий таълим системасида ўз билимларини тўлдириш имкониятига эгадирлар.

Иқтисодий таълим ва тарбиянинг ташкил этилиши, сифати ва самарадорлиги учун партия комитетлари, министрликлар ва идоралар, совет, касаба союз ва комсомол органлари **жавобгардирлар.** Улар иқтисодий ўқишни кадрлар билан ишлаш соҳасидаги бутун ишнинг узвий таркибий қисми деб билишлари, бу ишни ишдан ташқари вақтда, планли равишда ва аниқ мақсадни кўзлаб, табақалаштирилган, тингловчиларнинг билим даражаси ва манфаатларини, уларнинг ишлаб чиқариш фаолияти мазмунини ҳисобга олиб, ихтиёрийлик принципига риоя қилиб олиб боришлари лозим.

Куч-ғайратларни бирлаштиришда, ҳаракатларни мувофиқлаштиришда партия ташкилотлари етакчилик ролини ўйнашлари, шу мақсадда иқтисодий таълимга доир маслаҳатлардан ва ўқишни планлаштиришдан актив фойдаланишлари керак. Партия комитетларининг, улар тармоқ бўлимлари раҳбарларининг ва мутахассисларининг иқтисодий билимдонлик даражасига, коллективлар фаолиятининг иқтисодий мазмунига нисбатан контроллиги ва талабчанлигини кучайтириш муҳимдир.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари аҳолини умумхалқ мулкига омилкорлик билан қараш, меҳнат тўғрисидаги ва хўжалик масалаларига доир совет қонунларига қатъий риоя этилишига эришиш руҳида тарбиялашда совет органларининг, депутатлар комиссияларининг ролини оширишлари керак.

Министрликлар ва идоралар шу пайтгача меҳнаткашларга иқтисодий таълим беришни яхшилаш, иқтисодий таълим билан шуғулланувчи тармоқ кенгашларининг ишини ташкил этиш соҳасида бирталай тажриба орттирганлар. Кўпгина корхоналарда мавжуд штатлар доирасида иқтисодий ўқиш масалалари билан шуғулланувчи ташкилотчи методистлар ажратиб қўйилмоқда. Вазифа шундан иборатки, барча министрликлар ва идоралар ҳузуридаги иқтисодий таълим масалалари билан шуғулланувчи кенгашларнинг фаолияти кучайтирилсин, моддий база мустаҳкамлансин, дарсхона ва кабинетлар техникавий воситалар билан ва кўргазмали материаллар билан таъминлансин. Разрядларни, классլилик даражасини ошириш, мутахассисларни аттестациядан ўтказиш ва кадрларни юқори кўтариш пайтида иқтисодий билим даражасини эътиборга олиш тартибини такомиллаштириш керак.

Меҳнаткашларга иқтисодий таълим ва тарбия беришни яхшилаш ишида касаба союзлари комитетлари ва Советларнинг бурчлари анча кенгаяди. Улар коммунистик меҳнат мактаблари тўғрисидагина эмас, шу билан бирга ўқишнинг бошқа формалари ҳақида, ишлаб чиқариш пропагандасини кучайтириш ҳақида, социалистик мусобақанинг таъсирчанлигини ошириш, тежамли экономика учун, Озиқ-овқат программасини амалга ошириш учун курашда омманинг ижодий активлигини ривожлантириш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилишлари керак.

Комсомол ташкилотларидан ёшларга иқтисодий таълим бериш ва уларни тарбиялаш, уларда меҳнатсеварликни, оқилона талаб-эҳтиёжларни, иқтисодий фаолиятда қатнашишга нисбатан масъулият туйғуларини шакллантириш борасида собитқадамлик билан кенг кўламда иш олиб бориш талаб этилади. Уларнинг бурчи — ҳар бир йигит ва қизнинг ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳамда иш сифатини ошириш учун, иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун, мамлакатнинг озиқ-овқат ресурсларини кўпайтириш учун курашда ўз ўрнини белгилаб олишига ёрдам беришдир.

Пропагандистлар билан ишлашни яхши йўлга қўйиш — иқтисодий таълимнинг самарадорлиги ва сифатини таъминлашнинг ҳал қилувчи йўлидир. Иқтисодий таълим системасининг пропагандистлари — партия идеологик активи энг оммавий отрядларининг биридир. Қарорда иқтисодий билимларни пропаганда қилишни раҳбар кадрларга, экономистларга, илмий ва инженер-техник ходимларга топшириш кераклиги таъкидлаб ўтилади. Ҳар бир ишлаб чиқариш коллективида булар орасидан пропагандистларнинг муқим ишлайдиган составини вужудга келтириш муҳимдир. Аввало, зарур иқтисодий билимларга эга бўлиб, ишчанлик, уюшқоқлик, омилкорлик, ишга тадбиркорлик билан ёндашадиган ходимларни пропагандистлар составига киритиш лозим. Пропагандистларнинг ишлаши учун энг қулай шарт-шароитларни вужудга келтириш, уларнинг беғараз, ғоят муҳим меҳнатини юксак даражада қадрлаш — партия, хўжалик ва касаба союз ташкилотларининг бурчидир.

Марксизм-ленинизм университетларида олий ва ўрта ўқув юртлари негизида иқтисодий билимлар пропагандистларини тайёрлашни кенг йўлга қўйиш керак. СССР Автомобиль саноати министрлиги, Нефть-газ қурилиши министрлиги, Темир йўл министрлиги ва Рангли металлургия министрлигидан ўрнак олиб институтларда ва малакани ошириш факультетларида пропагандистлар тайёрлашни уюштириш, шу мақсадда корхоналар ва бирлашмаларнинг ўқув комбинатларидан актив фойдаланиш лозим.

Ўқув йили мобайнида пропагандистларга назарий ва методик ёрдамни кучайтириш, семинарларнинг ғоявий савиясини оширишни таъминлаш — биринчи навбатдаги вазифаларнинг биридир. Бунда партия ва хўжалик органларидаги иқтисодий таълим советлари, партия комитетлари ҳузуридаги сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари етакчи роль ўйнашлари лозим. Аввало, улар иқтисодий билимлар пропагандистлари семинарларининг раҳбарларини ўқитиш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари керак.

Кўпгина область партия комитетлари пропагандистларга таълим бериш юзасидан бир йилга мўлжалланган планларни тузиб қўйганлар. Бу планларда пропагандистларнинг курслари ва семинарларини ўтказиш учун, бу курс ва семинарлар қандай базада уюштирилаётганлиги, уларни тайёрлаш ва ўтказишда сиёсий маориф уйлари ҳамда кабинетлари қандай иштирок қилаётганлиги учун жавобгарлик қайси тармоқ бўлимлари, хўжалик ва касаба союз органлари зиммасига юклатилажаги аниқ кўрсатиб берилган. Бундай планлар ишни кўнгилдагидек уюштиришга ёрдам беради.

Қарорга мувофиқ малакани ошириш факультетлари ва институтларининг пропагандистлар билан ишлашга қўшадиган ҳиссаси анча ортади. Уларнинг зиммасига меҳнаткашларга иқтисодий таълим ва тарбия бериш юзасидан тармоқ таълим-методик марказларининг вазифаси юкланади. Сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари улар билан маҳкам алоқа боғлаб иш олиб боришлари керак.

Иқтисодий ҳаётнинг актуал масалалари юзасидан пропагандистларга оператив ахборот бериб туриладиган аниқ система бўлишини таъминлаш — пропагандистлар билан ишлашнинг жуда муҳим йўналишидир. Раҳбар кадрларнинг, олимлар ва мутахассисларнинг мунтазам равишда лекция ўқишларини йўлга қўйиш, аналитик маълумотларни, йўл-йўриқлар, далиллар ва фактларни тайёрлаш ҳамда ҳар бир пропагандистга маълум қилиш, иқтисодий обзорлар, консультациялар, методик маслаҳатлар ва тавсияларни босиб чиқариш керак. Министрликлар ва идоралар, касаба союзларининг марказий комитетлари, бирлашмалар ва корхоналарнинг иқтисодий хизмат бўлимлари, статистика органлари, илмий-техника ахбороти марказлари пропагандистлар учун тармоқлар, ишлаб чиқариш экономикаси ва илғор тажрибага доир материалларни мунтазам равишда тайёрлаб беришлари керак.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети **жамият аъзоларига иқтисодий таълим беришни яхшилашнинг асосий йўналишлари ва конкрет йўлларини белгиладилар.** Бу ишдан кузатилган мақсад — совет кишиларида коллективчилик, давлат манфаатлари тўғрисида ғамхўрлик қилиш, тежамкорлик каби, хўжасизликка нисбатан муросасизлик, меҳнатсеварлик, ижрочилик ва социалистик омилкорлик, янгиликни ҳис этиш, меҳнат ва ишлаб чиқаришнинг пировард натижалари учун юксак масъулият ҳис этиш каби фазилатларни ривожлантиришдир. Меҳнаткашларда замонавий иқтисодий тафаккурни, хўжалик юритиш социалистик системасининг афзалликларига ишончни, бурчни ҳис этиш ва партия иқтисодий сиёсатининг тўла-тўкис муваффақият қозонишини таъминлаш маҳоратини шакллантириш муҳимдир. Бу вазифани ҳал этишда билимларнинг ролини тобора ошириш билан бир қаторда ташкилий, идеологик, иқтисодий, социал ва ҳуқуқий омиллардан ҳам актив фойдаланиш керак. Планнинг, меҳнатни ташкил этишга, унга ҳақ тўлаш ва рағбатлантириш коллектив формалари, хўжалик ҳисоби ва социалистик мусобақанинг тарбиявий ролини ошириш талаб этилади.

Ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларнинг янги авлодига иқтисодий таълим беришга алоҳида эътибор қилиш лозим. Бунинг учун ишлаб чиқаришдагина эмас, оилада, мактабда, ҳунар-техника билим юртлари, ўрта ва олий махсус ўқув юртларида ҳам изчил иш олиб бориш лозим. СССР Маориф министрлигига, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетига, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига ўқувчи ва студент ёшларнинг иқтисодий билимини ошириш, уларни социалистик мулкка омилкорлик билан муносабатда бўлиш, виждонан самарали ва сифатли ишлаш маҳоратини эгаллаш руҳида тарбиялаш чораларини кўриш топширилди. СССР Педагогика фанлари академияси оилада ва мактабда иқтисодий тарбия масалалари юзасидан оммабоп қўлланмалар тайёрлаши керак.

Телевидение ва радио, нашриётлар, матбуот органлари, ижодий союзлар иқтисодий таълим ва тарбия беришга зўр эътибор қилишлари лозим. Китоб ва брошюралар, газета ва журналларда босиб чиқариладиган материаллар, радио ва телевидение эшиттиришлари, кинофильмлар, адабиёт ва санъат асарлари ҳозирги иқтисодий проблемаларнинг моҳиятини чуқур билиб олиш ва уларни ҳал этиш йўлларини кўришга, хўжасизлик фактларини ва уларнинг сабабларини дадил очиб ташлашга ёрдам беришлари, меҳнатга чинакам коммунистик муносабат намуналарини қўллаб-қувватлашлари лозим.

Иқтисодий таълим марказий методик кенгаши («Экономическая газета») ўз фаолиятини кучайтирмоқда. Ўқув-методика материаллари, маслаҳатлар ва ўқувни ташкил этиш соҳасидаги энг яхши тажриба тўғрисида ҳикоялар бу газетанинг ҳар бир сонида эълон қилинади. 1983—1985 йилларда иқтисодий таълим системаси учун ўқув қўлланмалари тайёрлаш юзасидан конкурс ўтказилади.

Янги ўқув йилида иқтисодий таълимнинг барча формаларида «Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи» деган мавзуда машғулотлар бошланади. Қарор партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларини, хўжалик органларини совет кишиларига иқтисодий таълим ва тарбия беришни янада яхшилашни таъминлашга, уларнинг ижодий ғайратини ва билимларининг буюк кучини коммунистик қурилиш планларини амалга ошириш учун сафарбар қилишга чақиради. 1982—83 ўқув йилига ўз вақтида пухта ҳозирлик кўриш ва бу ўқув йилини муваффақиятли ўтказиш ана шу қарорга амалий иш билан берилган жавоб бўлиб қолиши керак.

(«ПРАВДА, 10 август).

Йўловчилар ташиш билан шуғулланадиган 2-вагон депоси Тошкент темир йўл бўлинмасидаги илғор коллективлардан бири ҳисобланади. У пассажир поездларини тузиш, йўловчиларга яхши хизмат кўрсатиш, вагонларни жорий ремонт қилиш учун ўтказилаётган мусобақада пешқадамлик қилмоқда. СУРАТДА: Москвага қатнайдиган «Ўзбекистон» поездининг проводниги Раҳмон Жумабоев. У йўловчиларга тўла қулайлик яратишда жонбозлик кўрсатмоқда.

В. Дубровский фотоси. (ЎзТАГ.)

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ВА ҲОЗИРГИ ЗАМОН

Коммунистик партия, Совет давлати ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг таниқли арбоби М. А. Сусловнинг «Марксизм-ленинизм ва ҳозирги замон» номли уч томдан иборат асарининг биринчи томи нашр этилди.

Биринчи том М. А. Сусловлов фаолиятининг катта бир даврида — партия ва давлат раҳбар лавозимларида қирқ йилдан ортиқ ишлаган даврида қилган докладлари ва нутқларини, шунингдек совет ва чет эл матбуотида босилган мақолаларини ўз ичига олади.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК — КОНИ ФОЙДА

ИЛҒОР ТАЖРИБА АСОСИДА

СССР Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга оширишга муносиб ҳисса қўшаётган Шофиркон район матлубот жамияти коллективининг Жилвон массивида барпо этилган чорвачилик комплекси тобора кенгайиб, ривожланиб бормоқда. Комплекс чорвадорлари бу йил 550 тонна гўшт етказиб беришга қарор қилишган. Бу ерда қорамолчилик, чўчқачилик, қўйчилик, йилқичилик, паррандачилик тармоқлари ташкил этилган бўлиб, улар ихтиёрида 600 бош қорамол, 570 бош чўчқа, 1342 бош қўй, 93 бош от ва 71 бош туя боқилмоқда. Матлуботчилар йил охиригача бўрдоқига боқиладиган қорамоллар сонини 1620 бошга, чўчқаларни 2 минг бошга, қўйларни 2100 бошга, паррандани 70 мингтага етказиш чораларини кўришяпти.

Ёрдамчи хўжаликда чорва озуқа базасини мустаҳкамлашга ҳам катта аҳамият берилаётир. Жилвон чўлидан ажратиб берилган 220 гектар ернинг 150 гектари ўзлаштирилиб озуқабоп экинлар экилди. Бу ерлардан кишлов мавсуми учун 200 тонна беда пичани, 200 тонна дағал хашак, 500 тонна силос, 16 тонна дон, 100 тонна озуқабоп лавлаги жамғариш мўлжалланмоқда.

Яқинда Жилвон чорвачилик комплексида область ёрдамчи хўжаликлари мутахассисларининг кўргазмали семинари ўтказилиб, унда мазкур хўжалик коллективининг илғор иш тажрибалари оммалаштирилди.

Чорвачилик комплексида яқинда яна бир янгилик юз берди. Бир йўла 20 минг жўжа очириш имконини берадиган иккита универсал инкубацион агрегат ўрнатилиб ишга туширилди.

— Коллективимизнинг ғайрат-шижоати билан чўлда чорвадорлар шаҳарчаси барпо этдик, — дейди район матлубот жамияти раиси Пўлат Ҳакимов. — Чорва моллари учун замонавий ускуналар билан жиҳозланган кишлик ва ёзлик бинолар, молхоналар, айвонлар, водопровод ҳамда канализация линиялари, чорвадорлар учун маданий-маиший ва уй-жой бинолари қурилди. Шаҳарча тўла электрлаштирилди. 1983 йилда ёрдамчи хўжаликда йилига 5 тонна колбаса ишлаб чиқарадиган цех қурилиши планлаштирилияпти. Ҳозирги кунларда балиқ, 2 минг бош ўрдак, 500 бош ғоз боқиладиган махсус ҳавзалар барпо этяпмиз.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РАЙОН ГАЗЕТАСИГА МУКОФОТ

ТУЙТЕПА, 10 август. (ЎзТАГ). Ўрта Чирчиқ район партия комитети ва халқ депутатлари район ижроия комитетининг органи — «Машъал» газетасининг биринчи сони чиққан кунга 50 йил тўлди.

Бугун район газетаси редакциясига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи топширилди. Газета редакцияси партия сиёсатини пропаганда қилишда, район меҳнаткашларини ишлаб чиқариш топшириқлари ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этишда эришган ютуқлари учун ана шу мукофотга сазовор бўлди.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Афғонистон Халқ Демократик партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, Афғонистон Демократик Республикаси алоқа министри Муҳаммад Аслом Ватанжар Ўзбекистон ҳаёти билан танишди. Меҳмон Тошкент шаҳарлараро телефон станциясини бориб кўрди, янги телеминора қурилишида бўлди, Бухорога сафар қилди, Ўзбекистон ССР Министрлар Советида қабул қилинди.

* * *

Италия Коммунистик партияси раҳбарлигининг аъзоси Жованни Черветти уч кун мобайнида Ўзбекистонда бўлди.

Ж. Черветти В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини бориб кўрди, пойтахтнинг диққатга сазовор жойлари билан танишди, Хоразм областига сафар қилиб, у ерда ишчилар, қишлоқ меҳнаткашлари билан учрашди ва суҳбатлашди. Хиванинг тарихий ёдгорликларини томоша қилди.

* * *

Куба Республикаси Стандартлаш давлат комитетининг делегацияси Ўзбекистонга келди. Кубалик мутахассислар «Ўзгосстандарт» фаолияти билан, республика ҳаёти билан танишадилар, бир қанча корхоналарда бўладилар.

(ЎзТАГ).

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ ЮРИШИ

СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретариати «Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ҳаммаси авайлаб сақлансин ва ундан омилкорлик билан фойдаланилсин» деган шиор остида журналистлар ва ишчи-қишлоқ мухбирларининг иқтисод ва тежамкорлик учун Бутуниттифоқ юришини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Халқ депутатларининг ташаббуси билан Озиқ-овқат программасини амалга ошириш учун ҳаракат кенг ривожланди. Журналистлар союзининг правлениеси барча журналистларни ва ишчи-қишлоқ мухбирларини бу ҳаракатда қатнашишга даъват этди.

Юришда қатнашиб, алоҳида намуна кўрсатган журналистларнинг коллективлари учун 500 сўмдан беш мукофот, журналистлар ва ишчи-қишлоқ мухбирлари учун Совет Иттифоқи ва социалистик мамлакатлар бўйлаб ижодий командировкага бориш учун ўнта гувоҳнома белгиланади.

Журналистларнинг марказий уйида «Ҳурмат тахтаси» таъсис этилади, энг яхши журналистларнинг номлари шу тахтага ёзилади.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

УЛКАН МАГИСТРАЛ УЧУН

Қўқондаги «Большевик» заводининг меҳнатсевар коллективи қитъалараро магистрал Уренгой — Ужгород газопроводи қурувчиларига кўпгина деталлар туркумини жўнатди. Кучли газ компрессор станцияларини таъминлаш комплексига кирувчи ҳимоя панжаралари шимолликларга жўнатилди. Қўқон металлистлари қурувчиларнинг илтимосига кўра уларнинг буюртмасини муддатидан илгари бажаришга эришдилар. Қабул қилиб олувчилар бу маҳсулотларга юқори баҳо беришди.

Корхона коллективи йил охиригача Уренгой — Ужгород газ магистралига яна 24 та комплект ҳимоя панжараларини жўнатишга аҳд қилган.

ШИРИН-ШАКАР МЕВАЛАР

Наманган боғбонлари шу кунларда мамлакатимизнинг узоқ районларига ширин-шакар ҳўл меваларни кўплаб жўнатмоқдалар. Яқинда 28 вагондан иборат эшелон Чорток станциясидан Приморье ва Владивостокка йўл олди.

Вагонларга Янгиқўрғон ва Чорток районларидаги ихтисослашган 5 та созхоз боғбонлари етиштирган 700 тоннадан кўпроқ олма ортилган. Бу районларда мева-сабзавот етиштирадиган йирик комплекс барпо этилган бўлиб, мавсум бошидан буён Сибирь, Узоқ Шарк меҳнаткашларига қарийб 4500 тонна мева ва сабзавот жўнатилди.

ЯНГИ ПАРРАНДАЧИЛИК ФАБРИКАСИ

Комсомол районидаги «Целинник» паррандачилик фабрикасининг биринчи навбати қуриб битказилди. Бу ерда паррандаларни парвариш қилишнинг барча жараёни тўла механизациялаштирилган. Янги корхона коллективи шу йилнинг ўзидаёқ 100 тонна гўшт ва ярим миллион дона тухум етиштириш мажбуриятини олган.

Шу кунларда паррандачилик фабрикасининг иккинчи навбатини қуриш ишлари қизғин олиб борилмоқда. Бу ишлар поёнига етказилгач, фабрикада 3 миллионта бройлер боқиладиган бўлади.

Паррандачилик фабрикаси билан ёнма-ён шинам посёлка ҳам бунёд этилмоқда.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ:

— Бир группа ўқитувчилар томонидан ёзилган хатда баён этилган фактлар тасдиқланди. КРУ ревизия актига мувофиқ, 255 сўмлик етказилган моддий зарар А. Назаровдан ундириб олинди.

Норин район партия комитети бюроси қарорига кўра, 13-мактаб директори А. Назаровга қаттиқ ҳайфсан берилди ва вазифасидан бўшатилди.

ОЛТИНКЎЛ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Свердлов номли колхоз раиси Б. Тожибоев устидан ёзилган шикоят хат район партия комитети комиссияси томонидан текширилди. Текширишда хатда кўрсатилган хато ва камчиликларнинг кўпи тасдиқланди.

Аризани текшириш якуни район партия комитетининг бюросида кўриб чиқилди, ишда хато ва камчиликларга йўл қўйилганлиги учун Свердлов номли колхоз правлениеси раиси Б. Тожибоевга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

Район партия комитети бюросининг қарори колхоз партия комитетининг кенгайтирилган йиғилишида муҳокама қилинди.

ИШЧИ-ДЕҲҚОН СИНФИНИНГ МУНОСИБ ВОРИСЛАРИНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

КАСБ ЎРГАНИБ — КАТТА ҲАЁТГА

КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь ва 1982 йил май Пленумлари қарорларида мамлакат экономикасини изчил ривожлантириш бобида ўртага қўйилган вазифаларни амалга оширишда халқ хўжалигини ишчи кадрлар билан планли таъминлашнинг аҳамияти катта бўлиб, уларнинг акса рияти бугунги кунда ҳунар-техника таълими системаси орқали тайёрланмоқда. Республикамизга учинчи Ленин ордени топширилишига бағишланган тантаналарда сўзлаган нутқида ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистоннинг энг муҳим социал ютуқларидан бири ишчилар синфининг сон жиҳатидан анча ўсганлигидир, деб таъкидлар экан, ёшларга профессионал таълим бериш, уларни ғоявий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш юзасидан бундан буён ҳам масъулиятни ошираверишш керак, деб уқтирди. Леонид Ильич Брежневнинг бу ишда муваффақиятлар тилаб айтган истаклари, ўн биринчи беш йилликда икки юзтага яқин билим юрти ташкил этиб, 700 минг малакали ишчи тайёрлаш юзасидан берган кўрсатмалари биз учун жанговар ҳаракат программаси бўлиб қолди.

Ўнинчи беш йиллик мобайнида ишчилар синфи ва қишлоқ меҳнаткашлари сафига ҳунар-техника билим юртларини битирган ярим миллиондан ортиқ йигит-қиз қўшилди. Бу кўрсаткич ўн йилда — саккизинчи ва тўққизинчи беш йилликларда тайёрланганидан анча кўпдир. Эндиликда бизнинг таълим системамизда таҳсил кўрганлар халқ хўжалигининг турли тармоқларида муваффақиятли меҳнат қилмоқдалар. Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати, донгдор механизатор Турсуной Охунова, КПСС XXVI съезди делегати, СССР Давлат мукофоти лауреати экскаваторчи Ёқубжон Мамарасулов, СССР Олий Совети депутати, тўқувчи Дилбар Қулматова ва бошқа кўпгина донгдор новаторлар шулар жумласидандир.

Оддий ҳунар-техника билим юртларини ўрта билим юртларига айлантириш, янги илм даргоҳлари барпо этиш ишлари муваффақиятли бораётганлиги умумий ва касб таълими бирлигини, ўқув-тарбия жараёни билан ёшларнинг ишлаб чиқаришдаги меҳнати уйғунлигини таъминламоқда. Ўн йил муқаддам Ўзбекистонда 23 та ўрта ҳунар-техника билим юрти бўлиб, уларда 6 минг йигит-қиз таълим олган бўлса, ҳозирги кунда бундай билим юртлари сони 330 тага етди: 162,3 минг талаба таҳсил кўрмоқда. Ўнинчи беш йилликнинг ўзидагина 215 та ҳунар-техника билим юрти очилди ва эндиликда республикамиздаги 522 шундай илм даргоҳида 260 минг талаба 300 хил касб сирларини ўрганмоқда.

Педагогика коллективлари жонажон партиямиз кўрсатмаларини амалга ошира бориб, бутун диққат-эътиборни ўқув-тарбия ишлари самарадорлигини ва сифатини оширишга қаратмоқдалар. Шонли ишчилар синфи ва қишлоқ хўжалигига механизацияни жадал жорий этаётганларнинг муносиб ўринбосарларини тайёрлашда меҳнат тарбияси, ахлоқий ва ғоявий-сиёсий тарбияга эътибор ҳар қачонгидан ҳам кучайтирилди. Билим юртлари талабалари марксизм-ленинизм классиклари асарларини, доҳий В. И. Лениннинг назарий меросини, КПСС XXVI съезди материалларини, партиямизнинг бошқа ҳужжатларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» ва «Эсдаликлар» китобини ўрганмоқдалар.

Коммунистик тарбияга комплекс ёндашув ишимиз мезони бўлиб қолди. Айни чоғда идеологик таъсир воситалари кенгайиб бормоқда. Касб ўрганаётган йигит ва қизларни коммунистик руҳда тарбиялашда Ленин хоналари, революцион, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати заллари, ёшларнинг сиёсий клублари самарали иш олиб бормоқдалар. Ҳозирги кунда республикамиздаги ҳунар-техника билим юртларида 200 га яқин интернационал дўстлик клублари ишлаб турибди.

Тошкентдаги 9-полиграфия ҳунар-техника билим юрти талабалари ўз мураббийлари билан биргаликда В. И. Ленин музей-хонасини барпо этдилар. Бу ерда доҳий ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ жойлар, жумладан Польша ва ГДРдан, Ульяновск, Қозон шаҳарлари, Шушенское ва бошқа Ленин қадамжоларидан тўпланган экспонатлар қўйилган. Шунингдек, музей экспонатларининг бир қисми билим юрти босиб ўтган шонли ярим асрлик йўлни акс эттиради. Алоқачи кадрлар тайёрлайдиган Тошкентдаги 4-ҳунар-техника билим юртида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг ходимлари ёрдами ва қўллаб-қувватлаши билан комсомол ишлари кабинети очилди.

Кўпгина коллективлар ёшларга таълим-тарбия беришда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Ўтган йилги натижаларига кўра улардан учтаси — Андижондаги 95-ўрта қишлоқ, Самарқанддаги 190-ўрта шаҳар ҳунар-техника билим юрти ҳамда Тошкентдаги 5-тикувчилар техника билим юрти Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Ўзсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. Маиший хизмат кўрсатиш соҳаси учун кадрлар тайёрлайдиган Намангандаги 111-ўрта шаҳар билан Тошкент областидаги 189-ўрта қишлоқ ҳунар-техника билим юрти ВЦСПС мукофотини олишга муваффақ бўлди. Фарғонадаги 134-ҳунар-техника билим юрти коллективи эса Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотига лойиқ кўрилди.

Ёшларда коммунистик дунёқарашни шакллантиришда тарих, жамиятшунослик, сиёсий иқтисод, ҳуқуқшунослик ҳамда иқтисодий билимлар асослари, эстетика каби ижтимоий туркумдаги фанларнинг аҳамияти беҳисоб каттадир. Кўпгина билим юртларимизда техник воситалар ва кўргазмали қўлланмалар билан жиҳозланган махсус кабинетлар ташкил этилган бўлиб, улар ана шу фанлар асосларини ўзлаштиришда талабаларга яхши хизмат қилмоқда. Аммо баъзи билим юртлари раҳбарлари ижтимоий фанлар машғулотлари сифатини оширишга етарлича эътибор бермаётирлар. Касб ўрганаётган йигит ва қизларнинг келгуси меҳнат фаолиятининг ўзига хос хусусиятини ва уларнинг ёшини ҳисобга олган ҳолда ижтимоий фанлар ўқитишни такомиллаштириш муҳим аҳамият касб этмоқда. Талабалар ҳамда билим юртлари ходимларининг иқтисодий таълими юзасидан изчил иш олиб бориш ҳам давр тақозоси бўлиб қолди.

Давлатимиз билим юртлари талабаларини барча зарур нарсалар билан таъминламоқда. Шу боис бу ғамхўрликни қадрлай билишни, фаровонлик ва маъмурчиликка тўғри муносабатда бўлишни ёшларга ўргатиш педагогларимизнинг муқаддас бурчидир.

Афсуски, айрим билим юртларида тартиб-интизомни бузиш ҳоллари ҳамон тўла бартараф этилганича йўқ.

Ҳунар-техника таълими органлари комсомоллар, жамоатчилик ёрдамида билим юрти талабаларининг бўш вақтини тўғри уюштириш ҳақида, уларнинг эстетик тарбияси хусусида ғамхўрлик қилишлари, театр ва музейларга, кўргазма ва виставкаларга бориш, маданият ва санъат ёдгорликлари билан танишиш, китоб ўқишда активлик кўрсатишларига эришишлари лозим.

Бўлғуси ишчиларни тарбиялашда спортнинг роли катта. 1981 йилда 188 минг разрядли спортчи тайёрланган бўлса, шулардан 1200 киши мастерликка номзод ва биринчи разрядли, 51 киши спорт мастери ва икки киши халқаро классдаги СССР спорт мастери эканлиги қувончлидир. Ҳунар-техника таълими талабаларининг XVI Спартакиадасида бизнинг спортчилар 25 олтин, 15 кумуш ва 17 бронза медалларини қўлга киритдилар. Бу олдинги Спартакиададагига нисбатан анча кўпдир. Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг таркибий қисми бўлган жисмоний тарбияга эътиборни янада кучайтириш, ҳамма ерда спорт базаларини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш, физкультура ва спорт ҳар бир ўқувчи учун энг севимли машғулот бўлиб қолишига эришиш керак.

Маълумки, ҳунар-техника билим юрти талабалари корхоналарда ишчилар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилар экан, бевосита меҳнат коллективи билан мулоқатда бўлади. Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, шахсий масъулият намуналарининг тўғридан-тўғри ишлаб чиқариш жараёнида яққол кўради. Ишчилар коллективлари, меҳнат ветеранлари, ёшлар мураббийлари ижтимоий ҳаётдаги активликлари билан талабаларда маънавий-сиёсий фазилатлар шаклланишига таъсир этади. Шу муносабат билан ишлаб чиқариш практикасини тўғри ташкил этишга, билим юртларининг базавий корхоналар билан, уларнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан доимий алоқа ўрнатилишига кўпроқ эътибор бериш зарур. Бу жиҳатдан Олмалиқ кон-металлургия комбинати билан 126-ҳунар-техника билим юрти, Тошкентдаги В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси билан 2-, 166-билим юртлари, республика Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг Фарғона агросаноат бирлашмаси билан 134-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти, Бухоро тўқимачилик комбинати билан 100-техника билим юрти, «Ўзбекшахтострой» тресси билан 17-ҳунар-техника билим юрти ўртасидаги алоқа бошқалар учун ибратлидир.

Базавий корхоналарнинг ҳаммаси ишчилар синфининг ўринбосарларини коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилишига, касб ўрганаётган йигит-қизлар ўз ишини, ёшларни севадиган, педагогикани яхши биладиган мураббийларга бириктиб қўйилишига эришиш керак. Илғор ишчиларни, ишлаб чиқариш новаторларини, базавий корхоналарнинг энг яхши вакилларини билим юртларига ишлаб чиқариш таълими мастери лавозимига кўпроқ жалб этавериш керак.

Кадрлар билан ишлаш, уларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ҳунар-техника таълими органларининг доимий диққат-эътиборида бўлишига эришамиз. Инженер-педагоглар коллективлари, бизнинг системада меҳнат қилаётган барча ходимлар шонли юбилей — ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги ва Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 65 йиллигини муносиб кутиб олиш, малакали ишчи кадрлар тайёрлашда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритиш учун бутун куч-ғайратни сарфлайдилар.

П. ҚАЮМОВ,
Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг раиси.

Латвия ССР ҳафталиги

ЯШНАЁТГАН ЎЛКА

Латвия Совет Социалистик Республикаси Совет ҳокимияти йилларида ҳар томонлама ривожланган ўлкага айланди. Республиканинг саноати беқиёс даражада ўсди. Ҳозирги пайтда мамлакатимизда тайёрланаётган электр ва дизель поездларининг асосий қисми шу республикада ишлаб чиқариляпти. Сут соғиш қурилмаларининг қарийб ярми, радиоприёмникларнинг учдан бири, холодильникларнинг тўртдан бири Латвияда тайёрланяпти.

Республикада қишлоқ хўжалиги ҳам тобора юксаляпти. Агар 1940 йилда ҳар гектар ердан 12 центнердан дон ҳосили олинган бўлса, ҳозир илғор хўжаликлар 30 центнердан ҳосил кўтаришяпти. Фақат 1981 йилнинг ўзида 16 минг ўринли механизациялашган ферма ва комплекслар фойдаланишга топширилди.

Кейинги пайтларда Латвия ССР саноати катта ютуқларни қўлга киритди. Ўнинчи беш йиллик план ортиғи билан бажарилди. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йили топшириқлари ҳам муваффақиятли уддаланди.

СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллиги нишонланадиган йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш биринчи ярим йиллик плани бажарилди. Маҳсулотнинг умумий ҳажми, меҳнат унумдорлигини ошириш ва фойда олиш юзасидан планлар уддаланди. Саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2,5 процент бўлди. Халқ хўжалигининг барча тармоқларида фан ва техника ютуқларини жорий этиш давом эттирилди. 30 мингга яқин ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларидан самарали фойдаланилди.

Республика аҳолисини уй-жойлар билан таъминлаш борасида ҳам сезиларли ютуқларга эришилди. Ўтган ярим йил мобайнида кўплаб уй-жойлар фойдаланишга топширилди.

Елгавадаги КПСС XXV съезди номли «РАФ» микроавтобуслар заводи қардош Латвия ССРнинг фахридир. Бу ерда тайёрланаётган машиналар мамлакатимизнинг барча шаҳарларидаги аҳолига хизмат қиляпти. Корхонада кўплаб ишчилар, бригадалар СССРнинг шонли юбилейига муносиб совғалар тайёрлаш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Заводнинг йиғув цехида коммунист Александр Никитин бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси пешқадамлик қилмоқда. Бу бригада зиммасидаги барча вазифаларни муваффақиятли бажаряпти. Суратларда: 1. Пешқадам бригада коллективи. 2. Болтиқ денгизининг Рига қирғоғи меҳнаткашларнинг чинакам дам олиш масканига айланган. Кўплаб ригаликлар бу ерда ҳордиқ чиқарадилар.

Б. Колесников ва Ю. Белинский фотолари.
(ТАСС фотохроникаси).

ФАН ЮТУҚЛАРИ — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ПАРДОЗБОП МАТЕРИАЛЛАР ИСТИҚБОЛИ

Шундай корхоналар борки, улардаги чиқиндилардан иккиламчи хом ашё ишлаб чиқариш имкониятлари беҳисоб. Пахта тозалаш, гидролиз, каноп, ёғ-мой, ёғочни қайта ишлаш саноатида тўпланиб қолаётган чиқиндилардан такрор фойдаланса бўлмайдими? «Ўзбекхимпласт» ишлаб чиқариш бирлашмасининг илмий-тадқиқот бўлими мутахассислари бу саволга ўз фаолиятлари билан «бўлади» деб жавоб бердилар — ана шу тармоқлардаги чиқиндилардан фойдаланган ҳолда янги хил бўёқ яратдилар. «Главташкентстрой» ва бошқа қурилиш ташкилотларининг объектларида бу бўёқлардан фойдаланиш яхши натижалар берди.

Бўёқларнинг афзаллиги шундаки, уларни тайёрлашда камёб маҳсулотлар ишлатилмайди. Тайёрланган бўёқларнинг ҳар тоннаси 47 сўм 25 тийинга тушди. Бу эса аввал қўлланиб келинган бўёқлардан анча арзондир.

Мутахассислар бўёқ тайёрлаш технологиясини такомиллаштириш, уни мавжуд цех ва заводлар имкониятларига мослаштириш зарурлигини таъкидладилар. Бу муаммони ҳал этишда Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институти бўёқ лабораторияси коллективи (лаборатория мудири, техника фанлари кандидати, доцент З. Усмонов) ибратли ишлар қилди: бўёқ ишлаб чиқариш технологияси қайта кўриб чиқилди, бу жараён такомиллаштирилди. Технологиядаги камчиликлар бартараф этилди.

Натижада арзон ва қулай пардозбоп материаллар — лак-бўёқларни ҳар бир трестнинг ўзида, мавжуд лак-бўёқ заводларида тайёрлаш мумкин бўлиб қолди. Пардозбоп материаллар тайёрлашда қўл келадиган махсус шпаклевкалар яратилди. Синовлар яхши натижа берди. Бу, партия XXVI съездининг иккиламчи материалларни халқ хўжалигида кенг қўллаш, сифатли бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш, шу йўл билан хом ашё тежаш соҳасидаги кўрсатмаларига олимларнинг амалий жавобидир. Ўйлаймизки, пардозбоп материалларни кўплаб ишлаб чиқариш учун энди катта истиқболлар очилажак.

Ж. ҚОСИМОВ.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

▲ ЯНГИ САВДО ПОРТИ

Руминиянинг Қора денгиз соҳили харитасида янги замонавий Мангалия савдо порти пайдо бўлди.

Жуда чуқур ҳамда узунлиги 616 метр келадиган учта причал ишга туширилди. Улар кучли порт кранлари ва бошқа замонавий техника билан таъминланган. Омбор бинолари, бир қанча маъмурий ва техника хизмати бинолари ҳам қуриб битказилди.

Порт 35 минг тонна ҳажмдаги кемаларни қабул қила олади. Порт яқинида кема ремонт қиладиган завод қурилмоқда.

▲ СОВЕТ БУЮРТМАЛАРИГА МУВОФИҚ

Чехословакиянинг Подбрезова шаҳридаги Я. Шверма номли қувур-прокат заводининг коллективи СССРга экспорт қилиш ярим йиллик планини муваффақиятли бажарди.

Советлар мамлакатидаги турли корхоналарга қўшимча равишда 17,6 миллион кроналик маҳсулот юборилди. Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан ишлаб чиқариш қувватлари реконструкция қилинганлиги туфайли бунга эришилди. Завод бу йил Совет Иттифоқининг буюртмаларига мувофиқ жами 50 минг тоннага яқин юқори сифатли пўлат қувурлар тайёрлайди. СССР химия ва автомобиль саноатининг корхоналарида бу буюмлардан кенг фойдаланилади.

▲ ШАҲАРЛАР ОЛИС — ДЎСТЛАР ЯҚИН

Венгрия — Совет дўстлиги жамияти ва Венгрия касаба союзлари кенгаши ташкил этган республика викторинаси «Шаҳарлар олис бўлса ҳам дўстлар яқин» деб аталади.

Бу викторина Венгрия Халқ Республикасидаги саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарининг социалистик меҳнат бригадалари ўртасида уюштирилди ва Совет Иттифоқи ҳамда Венгриядаги қардош шаҳарларнинг дўстона алоқаларига, уларнинг тарихига, иқтисодий ва маданий тараққиётига бағишланди. Викторинада мамлакатнинг турли областларидаги беш мингдан ортиқ социалистик меҳнат бригадаси қатнашади.

(ТАСС).

НОРОЗИЛИК КУЧАЙИБ БОРМОҚДА

САН-ФРАНЦИСКО, 10 август. (ТАСС). «Лос-Анжелес таймс» газетаси яқинда жамоатчиликнинг фикрини билиш учун саволлар тарқатган эди. Бу саволларга олинган жавоблар Америкадаги сайловчиларнинг ҳозирги АҚШ маъмуриятини жуда суст қўллаб-қувватлаётганлигини тасдиқлайди. Бундан икки йил муқаддам Рональд Рейганни ёқлаб овоз берган сайловчиларнинг учдан бир қисмидан кўпроғи, деб ёзади газета, ҳозирги вақтда башарти Рейган навбатдаги президент сайловида ўз номзодини қўядиган бўлса, уни ёқлаб овоз бермаймиз, деб айтмоқда.

Улар Оқ уйнинг иқтисодий йўлидан ғоят норози эканликларини бунга асосий сабаб қилиб кўрсатадилар. Ана шу иқтисодий йўл социал программа учун ажратиб бериладиган маблағлар қисқартирилгани ҳолда ҳарбий харажатларни доим кўпайтиришни кўзда тутади.

Бутун мамлакат миқёсида тарқатилган саволларга олинган жавоб, деб таъкидлайди «Лос-Анжелес таймс» газетаси, Рейган маъмуриятига ишончсизлик билдирган сайловчиларнинг кўпчилиги касаба союзларининг аъзолари ва малакали ишчилардир. Бундан икки йил муқаддам Рейганни ёқлаб овоз берган бой оилаларнинг аъзоларигина аввалгидек ҳозирда ҳам президентни қўллаб-қувватламоқдалар.

«Лос-Анжелес таймс» газетасининг ўз саволларига олган жавоблари республикачилар партияси билан демократлар партияси ўртасида бирон бир фарқ бор деб ҳисобламаётган американликлар сони тобора кўпаяётганлигини тасдиқлайди.

САЛЬВАДОР:

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ ОПЕРАЦИЯЛАРИ

Фарабундо Марти номидаги миллий озодлик фронтининг ва Сальвадор бошқа ватанпарвар кучларининг жангчилари Сан-Мигель департаментида муваффақиятли жанговар операция ўтказдилар. «Венсеремос» радиостанциясининг хабар қилишича, улар шиддатли жанглар натижасида американараст қўғирчоқ режим босқинчиларини Барриос шаҳридан суриб чиқардилар ва бу шаҳарни бир қанча вақт ўз қўлларида сақлаб турдилар.

Радиостанция хабарида ватанпарвар кучларнинг июль ойидаги уруш ҳаракатлари якунлари келтирилади: улар бир ой давомида бутун мамлакатда ҳарбий гарнизонларга қарийб 40 марта ҳужум уюштирганлар ва йўлларда шунча пистирма қўйганлар, 170 га яқин ҳар хил саботаж уюштирганлар. Душман аскарларидан 330 дан кўпроқ киши ўлдирилган ва ярадор қилинган.

(ТАСС).

НАМОЙИШЧИЛАР ОҚ УЙ ЁНИДА

Вашингтон жамоатчилиги Қўшма Штатлар Япониянинг Хиросима ва Нагасаки шаҳарларини ваҳшиёна бомбардимон қилганининг 37 йиллигини Оқ уй ёнида оммавий норозилик намойиши ўтказиш билан нишонлади.

Намойиш қатнашчилари Вашингтон маъмуриятининг бошлиғи қароргоҳига «Фожиа такрорланишини хоҳламаймиз!», «Ядро қуролли билан қуролланиш пойгасига чек қўйилишини талаб қиламиз!», «Президент Рейган, Америка халқига ядро ракеталари эмас, балки иш керак!», деб ёзилган плакатларни кўтариб келдилар. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ **Ҳиндистоннинг шимоли-шарқий районларида иш кўраётган сепаратчи группалардан бирининг бошлиғи Х. Н. Шарма ихтиёрий равишда маъмурларга асир тушди. У маъмурларга экстремист группаларнинг қўпорувчилик фаолиятини тугатишда имкони борича ёрдам бериш ниятида эканлигини айтди.**

▲ **НЬЮ-ЙОРКда Хиросимага атом бомбаси ташланган куннинг 37 йиллиги муносабати билан урушга қарши оммавий намойиш бўлиб ўтди. Шаҳарнинг минглаб аҳолиси милитаризмга қарши шиорларни баланд овоз билан айтиб, Рейган маъмуриятидан телбаларча қуролланиш пойгасига дарҳол чек қўйилишини ва ўзининг реакцион сиёсий йўлидан воз кечишини талаб қилиб, Нью-Йорк кўчаларидан ўтдилар.**

▲ **«Япониядаги Америка ҳарбий базалари тугатилишини талаб қиламиз!», «Йўқолсин Япония — Америка ҳарбий иттифоқи!» — ана шундай шиорлар остида Американинг Ивакуни базаси яқинида оммавий намойиш бўлиб ўтди. Намойишни атом ва водород қуролини тақиқлаш учун Умумяпония кенгаши уюштирган.**

(ТАСС).

ИСРОИЛ ҚОНЛИ АГРЕССИЯНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

БАЙРУТ, 9 август. (ТАСС). Фаластинликлар билан ливанликлар Америка вакили Ҳабиб орқали Фаластиннинг ҳарбий бўлинмаларини Байрутдан олиб чиқиб кетиш хусусида музокара ўтказаётган бир пайтда Исроил ҳамон қўпол куч ишлатишга зўр бермоқда. Ғарбий Байрут теварагидаги қамал халқасини торайтириб келмоқда. Томонлар эҳтимол тутилган сиёсий битимга эришай деб қолганликлари тўғрисидаги хабарларга қарамай, Исроил қўшинлари бугун эрталаб оғир артиллерийдан, танклар ва базукалардан фойдаланиб, шаҳарнинг жанубий қисмига яна ўқ ёғдира бошладилар. Узан, Бурж-ал Баражна ва денгиз порти районларига қараб айниқса кўп ўқ отилмоқда. Тушдан кейин Исроил авиацияси Байрутнинг шарқида Фаластин отрядларининг ва Ливанда тинчликни сақловчи арабларaro кучлар таркибига кирувчи Сурия бўлинмаларининг позицияларини ҳадеб бомбардимон қилаверди.

Айни вақтда агрессорнинг авиацияси Ғарбий Байрутга ёпирилиб ҳужум қилди. Фаластинлик қочоқларнинг Сабра ва Шатила лагерлари, шунингдек шаҳарнинг соҳил яқинидаги кварталлари бомбардимон қилинди. Авиация атака қилиб турган бир пайтда Байрут соҳили яқинига келиб олган Исроил кемаларидан артиллерия ўти очиб турилди. Исроилнинг сионист юқори табақаси фаластинлик араб халқини қириб ташлаш муддаосида қаттиқ туриб олганлиги яққол кўриниб турибди. Бунда у аслида Исроил агрессиясининг шериги бўлган, Тель-Авивнинг Ливандаги позицияларини мустаҳкамлашга уринаётган Қўшма Штатлар ҳукмрон доираларига таянмоқда.

Интервенциячилар Ғарбий Байрутни оч қолдириб бўғиб ташлаш йўлидаги уринишидан қайтмаяпти. Американинг Си-Би-Эс радиотелевизион компанияси мухбири Б. Саймон кеча Ғарбий Байрут билан Шарқий Байрут ўртасидаги контрол ўтказиш пунктларидан бирида бўлиб келгач, шундай хабар қилади: исроиллик солдатлар қурол ўқталиб, Шарқий Байрутдан Ғарбий Байрутга бир неча соат мобайнида ҳеч кимни ўтказмадилар, йўл очилганида эса ҳамма ўткинчиларни тинтув қилиб, уларнинг ёнидаги озиқ-овқат маҳсулотлари ва сувни тортиб олдилар. Улар сувни шу заҳотиёқ ерга тўкиб ташлайвердилар.

19 июль куни исроилликлар қамалда қолган шаҳарнинг тинч аҳолиси учун Халқаро Қизил Крест юборган озиқ-овқат ортилган биронта транспортни Ғарбий Байрутга ўтказмадилар. Бу ерда бошпанасиз ва тамаддисиз қолган 150 минг қочоқ, айниқса оғир мушкулликларга дучор бўлди.

Бегиннинг фашистлар тўдаси шаҳарда юқумли касалликлар тарқалишига очиқдан-очиқ уринмоқда. Халқаро Қизил Крест Ғарбий Байрутда сув йўқлиги сабабли тиф ва дизентерия эпидемияси бошланиши мумкин, деб норозилик билдирганидан кейин Исроил қўмондонлиги бомбардимон ва ўққа тутиш натижасида водопровод тармоқлари батамом вайрон бўлган шаҳар районларига бугун бир неча соат мобайнида сув бериш тўғрисида фармойиш берди. Натижада ёрилган қувурлардан кўчаларга сув оқа бошлади ва одамлар ифлос лойқа сувларни олиб ичишга мажбур бўлдилар.

Исроил кабинетининг навбатдан ташқари мажлисида мудофаа министри Шарон, шунингдек кабинетнинг бошқа баъзи аъзолари фаластинликларни Ғарбий Байрутдан кўчириб олиб кетишнинг таклиф этилган муддатлари хусусида салбий фикр билдирдилар. Мажлисда Исроил ҳукумати БМТ кузатувчиларининг Байрутда жойлаштирилишидан ва Хавфсизлик Кенгашининг тегишли резолюциясини бажаришдан бош тортаётганлиги яна таъкидланди. Фаластиннинг ҳарбий бўлинмалари Ғарбий Байрутдан олиб чиқиб кетилиши эҳтимоли борлиги сабабли Бегин ҳукумати ўз қўшинларини 1 августдаги операциягача Байрутда эгаллаб турган позицияларидан чекинтиришдан ҳам бош тортди. Шундай қилиб, Исроил ҳукумати Фаластин қаршилик ҳаракатига ҳарбий-сиёсий тазйиқни кучайтириш йўлини давом эттираётганлигини, фаластинликлар мудофаасини парчалаб ташлашга ва унинг кучларини қисмларга бўлиб йўқ қилишга, шу тариқа Фаластин қаршилик ҳаракатини имкони борича қисқа муддатда таслим бўлишга мажбур қилишга интилаётганлигини яна бир карра кўрсатди.

ҚУВАЙТ, 9 август. (ТАСС). Қувайт пойтахтида 50 минг киши шаҳар кўчаларига чиқиб Исроилнинг Ливандаги жиноятkорона агрессиясига қарши норозилик билдирди. Намойиш қатнашчилари агрессия шериги бўлмиш Қўшма Штатлар билан ҳамма алоқаларни узиш, шунингдек нефть етказиб беришни тақиқлаб қўйиш талаб қилинган хатни ҳукумат билан парламентга топширдилар. Намойиш қатнашчилари ҳузурида сўзга чиққан миллат мажлиси (парламент) раиси Аҳмад Саадун «АҚШ Исроилни қўллаб-қувватлаш билан асосий инсоний нормаларнинг ҳаммасини поймол этди», деди.

НЬЮ-ЙОРК, 9 август. (ТАСС). АП агентлиги мухбирининг хабар қилишича, Қуддусда бўлиб ўтган матбуот конференциясида ҳозир Ливандаги уруш операцияларида қатнашаётган Исроил резервистларининг беш офицери Исроилнинг Ливандаги ҳаракатларини қораловчи баёнот эълон қилди.

2000 киши имзо қўйган бу баёнотда Ливанда содир бўлаётган воқеалар учун жавобгар бўлган кимсаларнинг хатти-ҳаракатлари расмий равишда текширилиши зарур, дейилади. Биринчи навбатда мудофаа министри Шарон дарҳол истеъфога чиқиши керак. Офицерлардан бири, Исроил ички ишлар министрининг ўғли Абраҳам Бург матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Исроил қўшинлари Байрутда фаластинлик жангчилар билан граждан аҳолини фарқ қилмай, уларни ҳам, буларни ҳам қириб ташлаётганини айтди. «Байрутда рўй бераётган воқеалар, — деди у, — йўл қўйиш мумкин бўлмаган ҳамма чегаралардан ўтиб кетмоқда». «Аминманки, деди у сўзини давом эттириб, башарти Байрут, Тир ёки Сайда шаҳарларида кўпгина яҳудийлар яшаётган бўлсаю, улар орасида фаластинликлар бўлса Исроил қўмондонлиги бу шаҳарларга ўқ ва бомбалар ёғдириш тўғрисида буйруқ бермаган бўлур эди».

САНЪАТ оламида

АТОҚЛИ РАССОМ КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон ССР халқ рассоми Лутфулла Абдуллаев Ўзбекистон тасвирий санъати ривожланиши ва бугунги равнақига катта ҳисса қўшган ижодкорлардан биридир. Унинг картиналари халқ ўртасида маълум ва машҳур. Эзгу темаларни тараннум қилган бу асарларнинг кўпи республика ва Иттифоқ миқёсида ташкил этилган кўргазмаларда намойиш этилиб, санъат мухлисларининг олқиш-эътирофига сазовор бўлган. Рассом мўйқаламининг оригиналлиги билан диққатга сазовор. Шунинг учун ҳам машҳур совет рассомлари, санъатшунослари Лутфулла Абдуллаев ижоди ҳақида гапирганларида унинг «ўзига хос таҳлили» ҳақида алоҳида урғу бериб сўзлайдилар.

Ўзбекистон Рассомлар союзининг кўргазмалар залида машҳур мўйқалам соҳибининг асарлари намойиш этилмоқда. СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга) «Ёш шоир ҳузурида», «Бригада», «Механизатор қизлар» картиналари.

В. Спроткин фотолари.

ИЖОД ДОВОНЛАРИ ОША

Олим Кўчқорбековнинг «Шеърлар ва масаллар» номли илк тўплами китобхонлар қўлига текканига ҳам йигирма беш йилча бўлди. Шундан буён шоир турли жанрларда самарали ижод қилиб келмоқда. Айни чоғда «Муштум» журналининг бош редактори лавозимида ишлаб келаётган О. Кўчқорбеков қатор асарлар ҳам муаллифидир.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими ҳажвчи шоир О. Кўчқорбеков бугун 50 ёшга тўлди. Биз уни қутлуғ ёши билан муборакбод этиб, ижодий ишларида муваффақият тилаймиз.

ИПАК ПАХТА ҲАҚИДА ҚЎШИҚ

Сурхон воҳасида ўсиб чиққан,
Ёйилдинг Қаршининг чўлларига ҳам,
Бухоро даштларин эгаллаб кўрган,
Ингичка толали зар ипак пахтам.

Олтин ранг ҳар толанг ятирар майин,
Чаноқлар юлдуздек — тонглар тайин,
Майдонинг кенгайиб, ортар йил сайин,
Ингичка толали зар ипак пахтам.

Шўрнинг шўрларин қувладинг барвақт.
Шерободда шерлар сендан толди бахт,
Тоғ-тоғ хирмонинг Ленин йўлида ҳар вақт —
Ингичка толали зар ипак пахтам.

Пахтакор тўкканда қалбининг кўрин,
Қуёш ҳам аямай сочди биллурин,
Шу боис йиғилмиш ҳосилнинг зўрин,
Ингичка толали зар ипак пахтам.

ТУЛКИ ВА ТУЗОҚ
(МАСАЛ)

Товуқ фермасини кўзлаганча Тулки,
Унинг йўлин пойлаб, қўйдилар тузоқ.
У сезгир эмасми, бу сирни билди,
Фермага йўламай юрарди узоқ.

Аммо тузоқдаги бойлоғлик Товуқ
Тулки ҳавасини келтирди чунон.
Оғзидан сўлаги оқиб оч тўқ
Атрофда изғирди кўзин босиб қон.

— Оҳ, қандай мазали, емасам армон,
Йўқ, энди ортиқча турғуним чидаб,
Жимирлаб гўштига тўйиш ободон —
Тузоқдан қутулиш бўлар-ку бир гап!

Деб, човут солди Товуққа бир кун,
Оёқдан илинди тузоққа маҳкам.
Қутулмоқ бўлди-ю, уриниб бутун
Илонжи топмади шунда сира ҳам...

Олим КЎЧҚОРБЕКОВ.

Деҳқонлар ҳузурида

Уйчи районидаги Кулсум саройи дорбозлари бир группаси область деҳқонлари ҳузурида ўз маҳоратларини намойиш қила бошладилар. Наманган районидаги Ленин номли колхоз уларнинг гастроль маршрутида биринчи пункт бўлди. Ҳаваскор цирк коллективи қишлоқ меҳнаткашларига қизиқарли программани намойиш қилдилар.

ШАХМАТ

ЭГАСИГА МУНТАЗИР СОВРИН

Жаҳон биринчилиги учун ўтказиладиган ўйинлар низомидан оддий мухлислар у ёқда турсин, унча-мунча малакали шахматчиларнинг ҳаммаси ҳам тўла хабардор эмас. Халқаро шахмат федерациясига кирувчи мамлакатлар (ҳозир 115 та) 12 зонага: 1. Ғарбий Европа. 2. Марказий Европа. 3. Шарқий Европа. 4. СССР. 5. АҚШ. 6. Канада. 7. Марказий Америка ва Кариб денгизи. 8. Жанубий Америка. 9. Ғарбий Осиё. 10. Шарқий Осиё ва Австралия. 11. Ўрта ер денгизи. 12. Африка зоналарига бўлинган. Миллий федерациялар чемпионатларининг ғолиблари (мамлакатлардаги уюшган шахматчиларнинг сони ва уларнинг малакасига қараб) зона турнирига киритилади. Навбатдаги ана шундай мусобақаларнинг айримлари ҳатто 1981 йилги Карпов — Корчной учрашуви бошланмасдан олдинoқ тугаган эди.

Бунинг боиси шуки, уч йил давомида жаҳон чемпиони билан беллашиш ҳуқуқини олувчи ягона тож талабгорини аниқлашга улгуриш лозим. Зона турнирларининг барчаси тугаши билан навбатдаги босқичга старт берилади. 1970 йилгача барча зона турнирлари ғолиблари битта зоналараро турнирда куч синашардилар. 1973 йилдан бундай турнирлар иккитага, бу йилдан эса учтага чиқарилди. Сабаби, шахматнинг тобора кенг ёйилаётгани, юқори классдаги шахматчилар сони ошаётганидир.

Салкам 100 йил давомида шахмат оламининг тождорлари даражасига кўтарилган 18 нафар (12 таси эркаклар, 6 таси аёллар ўртасида) азамат гроссмейстеру мастернинг 12 таси совет вакиллари эканлиги билан фахрланмай бўладими. Халқаро шахмат федерацияси ҳам бу фактдан кўз юма олмайди, албатта. Учта зоналараро турнирда иштирок этувчи энг кучли 42 шахматчининг 12-таси СССР вакили эканлиги бунинг ёрқин далилидир. Шулардан саккизи ажойиб хизматлари эвазига тўғридан-тўғри, яъни саралаш ўйинларисиз шахсан таклиф этилган бўлса, 4 нафари Ереванда ўтказилган зона турнири ғолибларидир.

Мадридда чиқадиган «Ал паис симаналь» ҳафталиги: «Ереван зона турнири ФИДЕ саралаш мусобақалари орасида алоҳида ўрин эгаллайди. У бошқа зона турнирларидан составининг кучли ва бир текис эканлиги билан ажралиб туради, чунки унинг барча иштирокчилари СССР чемпионати олий лига турниридаги муваффақиятлари туфайли шунга эришганлар. СССР чемпионатининг ўзиёқ энг кучли халқаро турнирлардан қолишмайди», деб ёзди. Бинобарин, Ереванда 16 иштирокчи ўртасида 7-ўринни олган тошкентлик Георгий Аъзамов бошқа зона турнирида ўйнаганда биринчи бўлиши эҳтимолдан холи эмас эди.

Испания шахмат федерацияси жаҳон чемпиони Анатолий Карповни таклиф этди. Футбол жанглари авжга чиқиб турганда испаниялик шахмат ҳаваскорлари ҳам эҳтиёжларига яраша тақдирландилар. Жаҳон чемпиони Испаниянинг турли шаҳарларида улар билан учрашди, лекция, суҳбат, бир йўла ўйин сеанслари ўтказди. Маълумки, «Оскар» совринини йилнинг энг яхши шахматчисига берилади. Уни шахмат шарҳловчилари халқаро уюшмаси овоз бериш йўли билан аниқлайди. Уюшманинг штаб-квартираси Испанияда. Баъзилар овоз беришнинг нима кераги бор, жаҳон чемпиони тайин-ку, деб ўйлашлари мумкин. Гап эса бундоқ, планетанинг энг кучли шахматчиси муайян йилнинг энг яхши шахматчиси бўлолмаслиги ҳам мумкин. Чунончи, дастлабки «Оскар» соврини 1967 йили энг кўп муваффақиятга эришган Бент Ларсенга, 1968, 1969 йилларда эса Борис Спасскийга теккан эди. Ваҳолонки, ўша йиллари жаҳон чемпиони Т. Петросян эди. 1970—1972 йилларда жаҳон чемпиони Б. Спасский бўлгани ҳолда «Оскар» Роберт Фишерга ва ўз навбатида Фишер чемпион бўлган 1973—1974 йилларда эса Анатолий Карповга топширилган эди. Ниҳоят 1975 йилдан бошлаб А. Карпов «энг кучли» ва «энг яхши» шахматчи номига сазовор бўлиб келмоқда. Хуллас, «Оскар» тождорни «ғафлат уйқусида» қолмасликка чорлаётган ажойиб восита — совриндир.

Яқинда «Испания — СССР» ассоциацияси Карпов совринини таъсис этди. Уни жаҳон чемпиони туғилиб ўсган Златоуст шаҳрининг моҳир усталари ясашибди. Ассоциациянинг шунга бағишланган тантанали йиғилишида қатнашган А. Карпов совринни муттасаддилар ихтиёрига топширар экан, бу шахмат санъатининг ривожига, энг муҳими мамлакатларимиз, халқларимиз ўртасидаги дўстлик янада мустаҳкамланишига ҳисса қўшади, деб умид билдирди.

Орадан кўп ўтмай, Мексикада зоналараро турнирнинг иккинчиси бошланади. Унда СССР вакиллари Б. Спасский, Л. Полугаевский, Ю. Балашов, ва А. Юсуповлар венгриялик Л. Портиш, америкалик Я. Сейраван, филиппинлик Э. Торре ва бошқалар билан беллашадилар. Сентябрь ойида эса Москвада ўтадиган учинчи зоналараро турнирда бокулик Г. Каспаров, ригалик М. Таль, львовлик А. Белявский ва москвалик Е. Геллерлар швециялик У. Андерссон, руминиялик Ф. Георгиу, америкалик Л. Кристиансен ва бошқа зўр гроссмейстерлар билан баҳс юритадилар.

Шундай қилиб учта зоналараро турнирнинг жами олти ғолиби тож талабгорлари даражасини оладилар. Улар келгуси йилда оралaридан энг кучлисини «сайлайдиларки», ўша ягона азамат гроссмейстер 1984 йилда Анатолий Карповнинг рақиби бўлади.

М. МУҲИДДИНОВ,
СССР спорт мастери.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 13 августда чиқади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ИНСОН ВА ТАБИАТ

ОВ, МЕЪЁР ВА МУҲОФАЗА

Табиатни муҳофаза этиш, жумладан ҳайвонот дунёсини сақлаш ва ундан оқилона фойдаланиш ҳозирги даврда муҳим аҳамиятга эга. Жонажон диёримизда табиатни муҳофаза қилувчи ишчи ва хизматчилар, табиат ошифталари кўп. Улар республикамизда учрайдиган ҳайвон ва паррандаларни, ўсимлик оламини муҳофаза этиш борасидаги бурчларини сидқидилдан, ҳалоллик билан ташаббускорлик кўрсатиб адо этмоқдалар.

Маълумки, овланадиган қушлар, айниқса, сувда яшовчи паррандаларнинг қишлаш жойлари ва мавсумий кўчиб ўтиш манзиллари хўжалик аҳамиятига эга бўлиб, давлат томонидан муҳофаза этилади. Республикамизда овланадиган қушлар жанубий ўлкаларда — Нил дарёси водийсида, Кичик Осиё, Эрон, Ҳиндистон ва Жануби-Шарқий Осиёда қишлайди. Уларнинг айримлари қиш фаслини мамлакатимиз жанубида — Туркманистон, Озарбайжон, Қора денгиз бўйларида, Иссиққўлда ўтказади. Ўзбекистон территориясида ҳам сувда яшовчи баъзи овланадиган паррандалар музламайдиган кўл ва дарёларда қишлаб қолади.

Илмий кузатишлардан маълум бўлишича, паррандаларнинг кўпи асосан мавсумий кўчиб ўтиш даврида ва қишлаш вақтида нобуд бўлар экан. Шу сабабли бундай вақтларда улар инсон ёрдамига муҳтож бўлади. Яна шуни унутмаслик лозимки, қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига қарши сепиладиган ҳар хил заҳарли дориларни қушларнинг бола очиш даврида кўплаб ишлатиш уларнинг нобуд бўлишига олиб келади.

Овланадиган парранда ва ҳайвонлар дастлаб табиий озиқ-овқат манбалари, генофонд сифатида қўриқланади ва ўрганилади. Уларни овлаш мавсумлари ҳайвон ва паррандаларнинг биологик, экологик хусусиятларига, илмий ташкилотлар тавсиясига кўра Ўрмон хўжалиги министрлиги томонидан белгиланади. Оғир аҳволга тушиб қолган ҳайвон ва қушларни овлаш эса қонунга хилоф иш ҳисобланади. Жумладан, кўпгина қушларни туллаш пайтида, мавсумий учиб ўтиш ҳамда ноқулай об-ҳаво шароитларида овлаш ман этилади. Ҳозир бизда оққуш, лайлак, тувалоқ ва шу каби ўттизга яқин ноёб паррандаларни овлаш тақиқланган. Кундузги йиртқич қушлар деб аталмиш бургут, лочин, қирғийларни, тунги йиртқич қушлардан эса укки, бойқуш, япалоққушларни ҳам овлаш мумкин эмас. Чунки бу қушлар қишлоқ хўжалик экинларини кемирувчи зараркунандалар билан озиқланади, йирик ҳашаротларни қиради, касалланган ва нимжон ҳайвонларни йўқотади. Тўғрироғи, табиатда санитар вазифасини бажаради.

Ўзбекистон ҳайвонот дунёсини, ўсимлик оламини муҳофаза қилишда республикамизда ташкил этилган ўн бир қўриқхона ва Жиззах областидаги халқ парки катта аҳамиятга эга. Мавсумий ёки ўткинчи қушларнинг Ўзбекистон территориясидаги асосий кўчиб ўтиш йўлларидан бири Фориш районидаги Нурота давлат қўриқхонасидан ўтади. Шу сабабли баҳор ва куз ойларида паррандаларнинг миқдори ортади, чунки бу ерларда қушлар учун озиқ-овқат мўл, қолаверса иқлим шароити ҳам қулай. Бу жиҳатдан уни Қизилқум чегарасидаги ягона жойлардан бири дейиш мумкин. Барча қўриқхоналарда ҳайвон ва қушларни сақлаш, кўпайтириш учун турли тадбирлар амалга оширилади, жумладан улар учун ем-хашак, дон тайёрланади.

Республикамиздаги катта шаҳарлар атрофида овчилик хўжаликлари мавжуд бўлиб, қирғовул, ёввойи ўрдак каби паррандалар кўпайтирилади, чунки жойларда уларнинг миқдори илгари кўплаб қонунсиз ов қилингани натижасида анча камайиб кетган. Овланадиган ҳайвонлар ва паррандаларни ўрганиш, уларни асраш, кўпайтириш, йўқолиб кетган ҳайвонларни бундай ерларга олиб келиб иқлимлаштириш, овлашни норма доирасида амалга ошириш ва тартибга солиш овчилик хўжаликларининг асосий вазифаси ҳисобланади. Мазкур овчилик хўжаликлари шу билан бирга иморатлар қуриш, ем-хашак ва дон экинлари етиштириш, ихота дарахтлари ўтқазиш, ерларни сунъий тарзда суғориш каби ишларни ҳам амалга оширади. Бундай овчилик хўжаликлари Ўзбекистон овчилар ва балиқчилар жамияти — «Узбекохотрыболовсоюз»га қарашлидир. Овчилик ва табиатни муҳофаза этиш бўйича махсус имтиҳонлардан ўтганларидан кейин овчиларга бундай хўжаликларда ов қилиш учун махсус йўлланмалар берилади.

Ўлкамизда табиат муҳофазаси борасида талайгина тадбирлар амалга оширилаётган бўлса-да, бироқ ҳайвонот дунёсидан оқилона фойдаланиш соҳасида ҳали кўп ишларни бажариш лозим. Табиат ресурсларидан фойдаланиш қонун-қоидаларини бузувчиларга қарши турли чоралар кўрилаётир, аммо қонунсиз ов қилиш (браконьерлик) баъзи ерларда ҳали ҳам узил-кесил тугатилганича йўқ. Ўтган йили давлат ва жамоат овчилик инспекторлари томонидан республикамиз областларида мингдан ортиқ қонунсиз ов қилиш ҳолатлари рўйхатга олинганлигини, уч юздан ортиқ овчилик қуроллари мусодара этилиб, қарийб 16 минг сўм жарима солинганлигини айтиш кифоя.

Табиатимиз бойликларидан шафқатсизларча фойдаланиш, жониворларни рухсатсиз ушлаш ва ов қилиш барҳам топишида кенг халқ оммаси — жамоатчиликнинг иштирок этиши, табиатни муҳофаза қилиш соҳасида агитация-пропаганда ишларини йўлга қўйиш давлат, жамоат овчилик инспекторлари ишларини бирмунча яхшилашга, шу билан бирга ёввойи ҳайвон ва паррандаларни сақлаш, миқдорини кўпайтиришга шубҳасиз ёрдам беради.

Ш. ҒАНИЕВ,
биология фанлари кандидати,
Д. МУСАЕВ,
давлат овчилик инспектори.

АРХЕОЛОГИК ТОПИЛМАЛАР

ЎТТИЗ АСРДАН КЕЙИН УЧРАШУВ

Бу мато қийқимига уч минг йил бўлган. Бунга кулол узоқ умр «бағишлаган»: қийқим ҳали нам бўлган лаган лойига ёпишиб қолганлигини пайқамаган ва шу ҳолда у асрлар оша сақланган.

Фарғона водийсидаги қадимги деҳқончилик маданиятининг энг кекса ёдгорликларидан машҳур Чуст маскани археологларни узоқ ўтмишга олиб боради. Ҳозир бу ерда яна қазишмалар бошлаб юборилди ва улар тарихнинг яна бир қизиқарли саҳифасини очди.

Топилган нарсалар кўп. Сопол рўзғор ашёлари, тошдан ишланган ўроқ пичоқ, кетмон, суякдан ясалган буюмлар шулар жумласидан. Улар бу ерда икки давр — кеч бронза даври билан эрта темир даври боғланган пайтда ҳунармандчилик ривожланган, тўқимачилар, кулоллар, деҳқонлар яшаган дейишга имкон беради.

Археологлар мавсумининг айни долзарб дамлари бошланди. Разведка ишларини ўзбек тадқиқотчилари билан биргаликда СССР Фанлар академияси Археология институти Ленинград бўлимининг мутахассислари олиб бормоқдалар. Бу ишларга тарих фанлари доктори Ю. А. Заднепровский консультантлик қилмоқда. Бу олим — эллигинчи йилларда Чуст масканини очиб, уни ўрганишга кўп йил сарфлаган.

(ЎзТАГ мухбири).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

БУЛУНҒУР РАЙОНИДАГИ А. Р. БЕРУНИЙ НОМЛИ 26-ТАЯНЧ-НАМУНА ЎРТА ҚИШЛОҚ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982-1983 ўқув йили учун
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртига 8—10-синфни битирган йигит-қизлар қабул қилинади.

Билим юрти қуйидаги касблар бўйича малакали кадрлар тайёрлайди: мелиорация ишлари бўйича механизаторлар, экскаватор машинистлари, кенг малакали машинист-тракторчи, слесарь-ремонтчи ва автомобиль ҳайдовчиси, гидромелиорация ишлари бўйича кенг малакали машинист-тракторчилар, бульдозер, скрейпер, грейдер машинистлари, ўқиш муддати — 3 йил, экскаватор машинистлари, бульдозер машинистлари, ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртига кириб ўқиган талабалар мутахассислик бўйича гувоҳнома, ўрта маълумот ҳақида аттестат, ҳайдовчилик III класс шофёрлик гувоҳномаси, II класс машинист-тракторчи гувоҳномасини, диплом оладилар. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1969 йил 2 апрель 240-қарорига асосан билим юрти талабалари иш даврида ва ўқишни битиргач бир йилгача ҳарбий хизматга чақирилмайди.

Билим юртини 75 процент аъло баҳо билан битирганлар имтиёзли аттестат ва мутахассислиги бўйича 2 класс гувоҳномаси, диплом ҳамда 2 йил ишлаб бериш муддатидан сўнг олий ўқув юртига имтиҳонсиз (мутахассислиги бўйича) кириш ҳуқуқига эга бўладилар.

Билим юртига қабул қилинган талабалар ётоқхона, ҳар кунги уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва стипендия билан таъминланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: ариза, маълумоти ҳақида гувоҳнома (асл нусхаси), 4 дона 3x4 см. ҳажмидаги фотосурат, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, яшаш жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, ҳарбий хизматга чақирилганлик ҳақида гувоҳнома, оилавий аҳволи тўғрисида справка, медицина справкаси (286-форма).

Ҳужжатлар қабул қилинмоқда.
Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртининг адреси: Самарқанд область, Булунғур район, Красногвардейск шаҳри, ВЛКСМ 30 йиллиги кўчаси, 105-уй, 26-ССПТУ.

Ленин орденли «Ленинградстрой»нинг 104-тресги базасидаги
55-ЛЕНИНГРАД ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Билим юртимизда қуйидаги мутахассисликларни эгаллашингиз мумкин:

— 10 синфни тамомлаганингиздан сўнг бўёқчи, сувоқчи-кошинкор, кошинкор-пардозловчи-наққош, дурадгор, ғишт терувчи. Ўқиш муддати — 10 ой;

—8 синфни тамомлагандан сўнг (қизлар) — ўрта маълумот олиш ҳамда бўёқчи-сувоқчи, сувоқчи кошинкор, пардозловчи, кошинкор- пардозловчи-наққош, архитектура деталларини ясовчи (реставратор) касбларини эгаллайдилар. Қизлар спорт йўналишидаги группаларга қабул қилинадилар. Ўқиш муддати — 3 йил;

8 синфни тамомлаган (ўсмир)лар — ўрта маълумот оладилар ва дурадгор-паркет ёпиштирувчи касбини эгаллайдилар.

8-синфни тамомлаган ўсмирлар экспериментал группаларга 10 ой муддатли ўқишга дурадгорлик, кошинкор-пардозловчи-наққошлик мутахассисликларига қабул қилинадилар.

— 9-синф ҳажмида маълумотли қизлар иккинчи курсга қабул қилинадилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: маълумоти тўғрисида ҳужжат, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома (паспорт), ўқиш ва иш жойидан характеристика, медицина справкаси (286-форма), психоневрология ва сил касалига қарши диспансерлардан справкалар, 6 та фотосурат 3x4 см. ҳажмда), турар жойидан ўчганлиги тўғрисида варақа.

3 йил муддатли ҳамда экспериментал группаларнинг ўқувчилари бепул овқат, кийим-бош, шаҳар транспортида бепул юриш билан, 10 ой ўқийдиган ўқувчилар — 75 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. Ҳамма ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикасидаги иш ҳақларининг 50 процентини тўланади, ётоқхонадан бепул жой берилади.

Билим юртини битирганлар техникум ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Машғулотлар — 1982 йил 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртига кириш юзасидан ҳамма масалалар бўйича қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 194291, Ленинград шаҳри, Луначарский проспекти, 66-уй, 1-корпус, 55-СГПТУ. Телефон 559-97-66.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: хирургия касалликлари (1, 2, 3, 4-бўлимлар), ички касалликлари (1, 2, 3, 4-бўлимлар) даволаш факультетларининг юқумли касалликлари, болалар инфекцияси, биринчи даволаш факультетининг ички касалликлари пропедевтикаси, санитария-гигиена ва стоматология факультетларининг акушерлик-гинекологияси, медик ва биологик физика, клиник фармакология;

нормал анатомия профессори;

доцентлар: сиёсий иқтисод, патологик анатомия, фармакология, клиник фармакология (2 ўрин), патологик физиология, болалар стоматологияси;

ассистентлар: медицина ва биологик физика, биологик ва биоорганик химия, бианорганик химия (3), сил касалликлари (2), иккинчи даволаш факультетининг болалар касалликлари, нормал физиология (3), микробиология, эпидемиология, юқумли касалликлар, коммунал гигиена, терапевтик стоматология, хирургик стоматология (2,75 ставка), ортопедик стоматология (3), ички касалликлари 4-кафедраси (2), стоматология факультетининг ички касалликлари;

лотин тили бўйича катта ўқитувчи;

ўқитувчилар: рус тили (4), чет эллик студентлар учун рус тили (2), жисмоний тарбия (3), КПСС тарихи (2), илмий коммунизм, сиёсий иқтисод, фалсафа (2);

илмий бўлинмалар бўйича: катта илмий ходимлар (10), кичик илмий ходимлар (16).

Қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини оширишнинг оптимал режимини тадқиқ этиш бўйича тармоқ лабораториясига — лаборатория мудири ва катта илмий ходим.

Конкурс муддати — 18 августгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга жўнатилсин: 700033, Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 103-уй. Телефонлар: 32-35-36, 66-98-58.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи ва СССР Адабиёт фондининг Ўзбекистон бўлими коллективлари республика радиоси болалар ва ўсмирлар учун эшиттиришлар Бош редакциясининг бош редактори, СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси М. Норматовга отаси

Нормат БОЙМАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент халқ хўжалик институти коллективи ўқув ишлари бўйича проректор Х. М. Муродовга акаси

Муҳиддин Муродович МУРОДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳайвонот оламида. 10.40 — Фильм-концерт. 12.10 — Қирғоқлар. Бадиий фильм. 5-серия. 12.15 — Янгиликлар. 15.00 — Ҳужжатли фильм. 16.15 — Болалар учун фильм. 17.00 — Горнчилар, қаердасиз! 17.35 — В. Маяковский. Шеър қандай ёзилади? 18.15 — Ёшлар адреслари. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Концерт. 20.20 — Қирғоқлар. Бадиий фильм. 6-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Катталар учун контроль иш. 4-кўрсатув. 22.55 — Дунё воқеалари. 23.10 — Л. Минкус. «Пахита» балетидан.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.45 — Узоқ бахтли ҳаёт. Бадиий фильм. 11.00 — Мультфильмлар. 11.30 — «Қизил шапкача». Опера. 12.50 — Болалар учун фильм. 14.00 — Немис тили. 14.30— А. Фраучи (гитара) ижро этади. 14.50 — Ҳужжатли фильм. 15.20 — К. Тренев. «Любовь Яровая». 16.10 — Концерт. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45— Ш. Амиров (балалайка) ижро этади. 21.10 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Музикали воқеа. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Фильм-концерт. 12.00 —Қилич ва қалқон. Бадиий фильм. 1-серия. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.30 — Қувноқ пионер ёзи. 19.00 — Кинопрограмма. 19.30 — Ахборот. 19.45 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 20.30 — Ахборот. 20.50— Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап? 22.20 — Қилич ва қалқон. Бадиий фильм. 3-серия. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.20 — Болалар учун фильм. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Халқ фаровонлиги йўлида. 19.45 — Ғалаба. Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Виждон азоби. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек авторларининг қўшиқлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Озиқ-овқат программаси ва иқтисодий омиллар. 11.25 — Ўзбек артистлари ижросида жаҳон халқларининг қўшиқлари. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Ялллалар. 20.50 — Шеърият кечаси. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Татар халқ қўшиқлари.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР. редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари—33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14. саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-48; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР —2 42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33 90-50.

Р. 07352. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 184. 10